

İngilterede Türkiyeye, bilhassa Ulu Önderimize karşı büyük hayranlık var

“İngilizler ne yaptılarsa hep seve seve ve istiyerek yaptılar,,

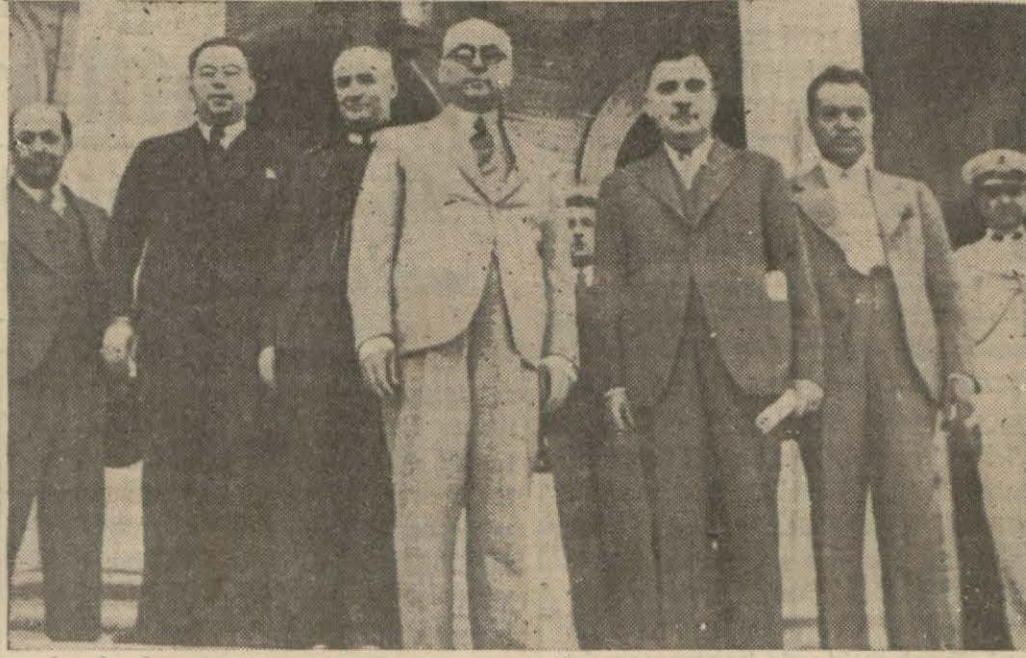
B. Muammer Eriş, mühim beyanatta bulunarak böyle dedi ve 16 milyon liranın nasıl ödeneceğini anlattı

Londrada on altı milyon İngiliz liralık kredi müzakerelerini muvafakiyetle bitirmiş olan İş bankası umum müdürü B. Muammer Eriş Eti Bank umum müdürü B. İlhâmi Pamir, dün seplon ekspresle İstanbul'a dönmüşlerdir. Heyet azasından Maliye Vekâleti nakid işleri umum müdürü B. Halit Nazmi, duyunu umumiyyeye aid bazı işler için Paris'te kalmıştır.

B. Muammer Eriş öğleden sonra İş bankası İstanbul şubesine gelmiş ve oradan Dolmabahçe sarayına giderek Atatürk tarafından kabul edilmiştir.

B. Muammer Eriş bu akşam Başvekil B. Celâl Bayarın refakatinde Ankaraya dönecektir. B. Muammer Eriş dün bir muharririmizi kabul ederek şu beyanatta bulunmuştur:

— İmzaladığımız kredi mukavelesini şu suretle hülâsa etmek mümkündür. İngilterede mutabık kaldığımız 16 milyon İngiliz liralık kredinin on milyonu sınav hareketlere tahsis edilecek, altı milyonu da tesli-

Başvekil ve B. Muammer Eriş Dolmabahçe sarayından çıkarırken

hat için kullanılacaktır. Mutabık kaldığımız şekil, bir malzeme kredisinden ziyade istikraz mahiyetindedir. Emrimize âmade kılınacak sterilin ile İngiltere en müsait ve en elverişli

şekilde mübayaatta bulunabilecektir. On milyonluk sınav kısmın ödenme müddeti 1939 senesinden başlamak üzere 1951 yılına kadar devam edecektir. (Devamı 10 uncu sahifede)

HATAYDA ASAYİŞSİZLİK

Eti Türkleri, Türk listesine yazılmaktan menediliyor

Silâhlı Ermeni çeteleri sokaklarda dolaşarak Türk mümessillerini tehdit ediyor

Türk köylerinde yağmacılığa devam ediyorlar, kanlı kavgalar çıkarıyorlar. İki Türkü öldürdüler

Antakya 30 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Bu sabah Reyhaniyede kayıd bürosu açılır açılmaz Usbeciler Türk listesine rey vermek için ısrar eden Eti Türkleri dövmüşler, bunlar da şikâyette bulunmak üzere konsoloshaneye gitmişlerdir. Dört ayak bürosundan hareket ederken 15 kişiden mürekkep olan, fakat yolda muazzam bir alay halini alan grup konsoloshane önünde toplanmış ve Türkiye hükümetinin himayesini istemiştir. Başkonsolos halkı teskin ederek iş ve

güçleriyle meşgul olmalarını tavsiye etmiş, halk dağılmıştır.

Dağılan halk sokakta tabii olarak bir izdiham husule getirmiş, bu sırada kasden oraya geldiği zannedilen bir Usbeci otomobil kalabalığı yararak geçmek istemiştir. Esasen zorlukla dağılmış ve heyecan içinde olan halk otomobilin içindeki iki Usbeciyi dövmüş, fakat yaralanmalarına mahal kalmadan otomobilin uzaklaştırılmasına imkân hasıl olmuştur.

(Devamı 10 uncu sahifede)

İmzalanan üç mukavele

Biri ihracat kredisine, diğeri klering vaziyetine, üçüncüsü de harp gemileri ve harp malzemesi siparişine dairdir

Taymis yazıyor: İngiliz Başvekil, Türk iktisadî heyetile yapılan müzakerelerin muvafakiyetli bir surette neticelendiğini Avam kamarasında haber vermiş ve Türkiyenin İngiltereden satın alacağı fabrika mamulâtı eşya, harp gemileri ve diğer harp malzemesi münasebetile vereceği siparişler hakkında kendisine ehemmiyetli krediler verilmesi için akdolan mu-

kavelelerin teferriatını bildirmiştir.

Bugün (28 Mayıs) imza edilen üç mukaveleden birincisi ile ihracat kredilerine kefalet ile meşgul daire, İngiltereden Türkiyeye ihraç edilecek fabrika mamulâtı için on milyon İngiliz lirasına kadar kefalette bulunacaktır.

(Devamı 10 uncu sahifede)

Başvekil

Dün Atatürk tarafından kabul edildi, bu akşam Ankaraya gitmesi muhtemel

Dün sabah Ankaradan şehrimize gelen Başvekil B. Celâl Bayar öğle yemeğini Perapalasta yemiş, öğleden sonra saat 13,30 da Dolmabahçe sarayına giderek Atatürk tarafından kabul edilmiştir. B. Celâl Bayarın bu akşam Ankaraya dönmesi muhtemeldir.

Dikkatler:

İş kanununun tatbikini kontrol

İş bölgeleri âmirleri Ankarada toplanarak yeni kararlar vermişler. Bu mukarrerat arasında 15 bölgenin 29 u çıkarılması da vardır.

Adedin artması elbette iyidir. Fakat İş kanununun tatbikatı esnasında bilhassa dikkati celbeden şudur ki, işçiler, kendilerine taallük eden bir aksaklık, bir uygunsuzluk olunca fiilince yerde buna bakan bir merci bulunduğunu, şikâyet, yahut temennilerini oraya ve şu eşkâl dahilinde bildirmeleri mümkün olduğunu eksertiyetle bilmiyorlar. Gazetelere gelen kari mektuplarından bunu anlıyoruz.

Şayet iş bölgeleri kendilerinin böyle bir merci olduklarını ve yerlerinin nerede bulunduğunu herkese öğretirlerse, vazifelerini daha mükemmel şekilde ifa imkânını bulacaklardır. Zira kanunsuzluk, nizamsızlık hisseden işçiler, usulü dairesinde bilroyu haberdar etmek itiyadını kazanacaklardır. Böylelikle de İş kanununun iyi tatbik edilip edilmediği üzerine otomatik bir kontrol vaziedilecektir.

Komünistler aftan istifade edemeyecek

19 Mayıs 1938 tarihine kadar işlenmiş siyasi cürümler, affa dahildir

Ankara 1 — Adliye encümeni dün Dahiliye ve Adliye Vekillerinin huzurile toplanarak siyasi aff kanununu geç vakte kadar müzakeret etmiştir.

Encümen lâiyhadaki hükümleri esas itibarile kabul etmiş, ancak lâiyhaya sarahat ve katiyet verecek bazı ilâveler yapmıştır. Bu ilâveler şöyle hülâsa edilebilir:

1 — Af kanunu meriyete girdiği tarihe kadar aftan istifade edecekler hakkında mevcut eski bazı kanun hükümleri mucfince cereyan etmiş olan muameleler muteber kalacaktır.

Mesela vatandaşlıktan iskat edilmiş olan yüz elliliklerden biri memleketi döndüğü zaman gayubetli zamanında kendisine isabet etmiş olan muhtemel bir mirastan istifade edemeyecek, tekaüd maaşı var ise teraküm etmiş maaşlarını istiyemeyecek. Yüz elliliklerden ölmüş olan birinin mirasçuları da kanunun neşir ve ilânından sonra böyle hakları ileri sür-

miyeceklerdir.

2 — Af kanunu 19 Mayıs 1938 tarihinden sonra işlenmiş olan suçlara şamil olmamak ve ceza kanununun 141 - 142 inci maddeleri çerçevesine dahil cürümlerden mahkûm olanlar, yani komünistler aftan istifade etmemek şartile diğer bütüm siyasi mahkûmlar bu aftan ve bu affın hukukî neticelerinden istifade edeceklerdir.

3 — Yüz ellilikler sekiz sene müddetle devlet daireleri, belediyeler, Sumer Bank gibi maaşlı veya ücretli âmme hizmetlerinde kullanılmıyacaklardır.

4 — Heyeti mahsusalarca haklarında verilmiş olan karar refedilmemiş olanlar, af kanununun meriyete girmesinden sonra iki sene müddetle maaşlı veya ücretli âmme hizmetlerine giremeyeceklerdir.

5 — İstiklâl mahkemeleri mahkûmları, aftan ve affın bütün hukukî neticelerinden kayıtsız ve şartsız istifade edeceklerdir.

Çankırıda dün gece 7 defa zelzele oldu

Bazı binalar ve hapisane çatladı, mahkûmlar başka yere nakledildi. Nüfusça zayıyat yok

Çankırı 31 (Hususi) — Bugün burada saat 20 ye 3 kala birbirini takiben iki ve on dakika, sonra da bir olmak üzere şiddetli üç zelzele hissedildi. Halk korku içinde sokaklara döküldü. Bazı evlerin duvarları yıkıldı ve çatlamıştır. Hasarat çok değildir. Nüfusça zayıyat yoktur.

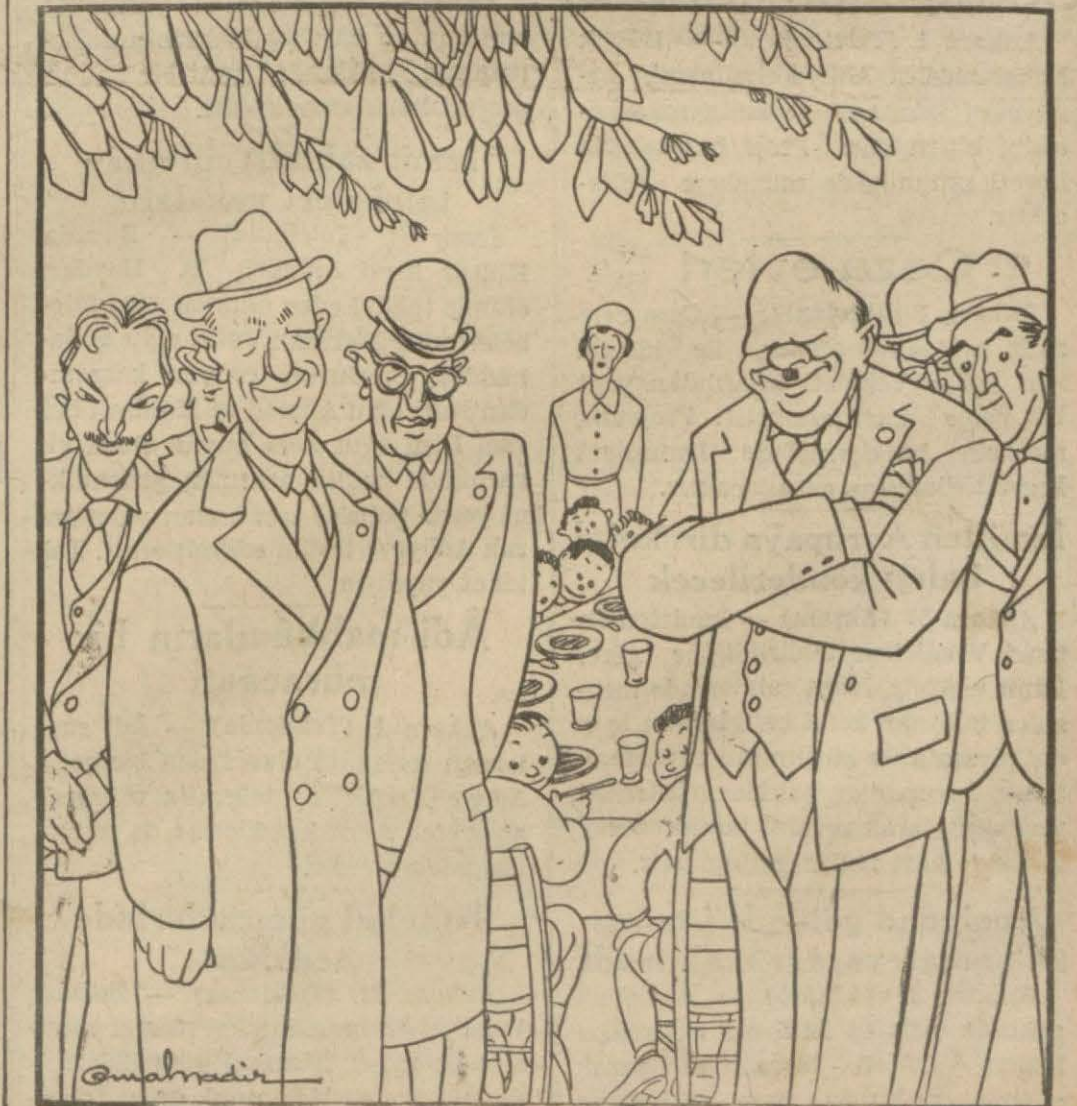
Ankara 31 (Telefonla) — Çankırıda vukubulan zelzele hakkında buraya gelen haberlere göre, hapisane binasının duvarları çatlamış ve bina yıkılmak tehlikesi gösterdiğinden mahkûmlar zabita kuvvetlerinin nezareti altında başka bir yere nak-

ledilmişlerdir. Zelzele Çankırı civarındaki kaza ve köylerden de duyulmuştur. Çankırılılar geceyi korku ve heyecan içinde bahçelerde geçirmişlerdir.

Ankara 1 (Telefonla) Çankırı zelzelesinde nüfusça zayıyat olduğu hakkında bazı rivayetler dolaşmaktadır. Çankırı valisinden keyfiyeti telgraf-la sordum. Vali B. Kızıltan verdiği cevabda:

«Fasilalarla dört şiddetli, üç hafif zelzele olmuştur. Nüfusça zayıyat yoktur.» dedi.

Hâdiselerden gazete sahifelerine geçen intibalar :

Yoksul çocukları koruma gününde doyurulan yavruları..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Südetler her hususta tam muhtariyet istiyorlar Slovaklar da muhtariyet isteyerek teşebbüslerde bulundular

Prag 31 (A.A.) — Südet Almanlar fırkası, taleplerini izah eden uzun bir tebliğ neşretmiştir. Bu tebliğ, 23 nisan tarihinde Karlovivare kongresinde mebuslardan Kunt tarafından irad edilip şimdiye kadar gizli tutulmuş olan nutukun bir hulâsasını teşkil etmektedir. Bu hulâsada 14 nokta mevcut olup en mühimleri şunlardır:

- 1 — Südetlere aid arazinin kanunen tanınması,
- 2 — Çek devletinin ve etnik hududların yeniden tensiki. Her etnik grubun kendisine hâs bir hükümeti bulunacaktır.
- 3 — Merkezi idare, bütün etnik gruplar arasında tevzi edilecektir.
- 4 — Südet grubu, mutlak bir mali muhtariyete malik ve kullanacağı pa-

Bir İngiliz vapuru bombalar ile batırıldı İtalya iki vapur dolusu malzeme ve bir çok mütehasıs gönderiyor

Londra 1 — Bir İngiliz vapuru dün Valensiya limanına girerken Franko tayyarelerinin attıkları bombalarla batmıştır. Bu, bir hafta zarfında tayyarelerin tecavüzüne uğrayan üçüncü İngiliz vapurudur.

Paris 31 — Madam Tabouis, Oeuvre gazetesinde diyor ki: «General Franko tarafından Romaya bir heyet gönderilmiştir. Heyet general Astray'ın reisliği altındadır. B. Mussolini heyeti kabul etmiş, general Astray kendisine, general Frankonun bir mektubunu vermiştir. Mektupta yeni bir darbe indirmek için her nevi takviye kuvvetleri ve malzeme istenmektedir.

Cenovada iki vapur hazırlanmıştır. Bunlar 2 Haziran sabahı Kadiks'e gitmek üzere yola çıkacaktır. Vapurlardan birinde 700 teknisyen, tayyareci, makinist, diğerinde gene birçok teknisyen ve malzeme bulunacaktır.» Figaro gazetesi bu habere inanmayarak: «B. Mussolininin ademi müdahale komitesindeki mümessilinin verdiği sözden nükül edeceğini zanetmiyoruz.» diyor.

Riyaseticümhur yatı bugün geliyor

Yeni satın alınan Riyaseticümhur yatı bugün İstanbul'a gelecektir.

Cemiyetler kanunu

Ankara 1 (Telefonla) — Büyük Millet meclisi Adliye encümeni, cemiyetler kanunu projesinin müzakeresini bitirmiştir. Proje bugünlerde heyeti umumiyede müzakere edilecektir.

Ceza evleri

Ankara 1 (Telefonla) — Ceza evlerinin mütedavil sermaye ile idaresi için Adliye Vekâleti tarafından yeni bir proje hazırlanmıştır. Projenin, meclisin bu devresinde kanuniyet kesbettiirilmesine çalışılacaktır.

İzmitten Avrupaya diri kefal balığı gönderilecek

Ankara 31 (Akşam) — İzmitten İktisad Vekâletine bildirildiğine göre, İzmit vilâyeti, İzmit sahillerinde mebzulen bulunan kefal balıklarının iç ve dış piyasalarda sürümünü arttırmak üzere, Avrupadan, balıkların istenilen yere diri olarak sevkini temin edecek tertibatı havli fiçlar getirtmiştir.

Apolyond gölünde istakoz avlanması yasağı kaldırıldı

Ankara 31 (Akşam) — Apolyond gölünde tatlı su istakozu avlanması Maliye Vekâleti tarafından yasak edilmiş ve bu da bazı şikâyetleri mucib olmuştur. Bu yasak kaldırılmıştır.

rayı intihabda serbes olacaktır,

5 — Etnik bütün akalliyetlerin ihtiyaçları nazarı itibare alınmak suretile bütün münakalat sisteminin yeniden tensiki,

6 — Zabıta ve adliye işleri de dahil olmak üzere tam bir idari muhtariyet.

Prag 31 — Slovaklar hükümetine müracaat ederek kendilerine de muhtariyet verilmesini istemişlerdir.

Çekoslovakyanın bir notası

Berlin 31 (A.A.) — Çekoslovakyanın Berlin sefiri Mastny, bugün Hariciye Nazırı von Ribbentropu ziyaret ederek son günler zarfında Alman tayyareleri tarafından Çekoslovakya arazisine yapılan yeni taarruzlar hakkında mu-malleyhe bir nota vermiştir.

Türk - Yunan dostluk paktı Mecliste

Munzam muahedenin tasdiki hakkındaki lâyiha Mecliste

Ankara 31 (Telefonla) — Başvekl B. Celâl Bayarın Atınayı ziyaretleri esnasında imza edilen Türk - Yunan dostluk ve bitarâfık muahedesine munzam muahedenin tasdikine dair olan kanun lâyihası Büyük Millet Meclisi Hariciye ve Millî Müdafaa encümenlerince müzakere edilerek aynen kabul edilmiştir.

Lâyiha, Büyük Millet Meclisinin önümüzdeki içtimalarında müzakere edilecektir.

Hariciye Vekilimizin bu münasebetle Mecliste Türk - Yunan dostluğunu tebarüz ettirecek mühim bir nutuk irad etmesi muhtemeldir.

Devlet dairelerinde çalışma saatleri

Ankara 31 (Telefonla) — Devlet dairelerinde mesai saatlerinin tayin ve tahdidî hakkında bir kanun lâyihası hazırlandığı yazılmıştı. Bu lâyiha göre, haziranın 15 inden başlamak üzere resmi dairelerde mesai saatleri 8 den 14 e kadar devam edecektir. Eylülün 15 inden haziranın 15 ine kadar da mesai saatleri sabah saat 8 buçukta başlayacak 12 ye kadar devam edecek ve öğleyin 1 buçuk saat tatilden sonra saat 17 buçukta günlük mesai hitama erecektir.

Matbuat kanununun bazı maddeleri değiştirilecek

Ankara 1 (Telefonla) — Matbuat kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında yeni bir kanun projesi hazırlanmaktadır.

İzmir zabıtası cüretkâr talebeleri yakaladı

İzmir 31 (Telefonla) — Bucada Kültür lisesi müdürü B. Haydarı ölümle tehdid eden onuncu sınıf talebelerinden Manisalı Fethi oğlu Sabahaddin, Burdurun Tefenni kazasının Nuri oğlu Ahmed ve Manisalı helvacı Rıza oğlu Zeki bugün Buca civarındaki bağlar arasında gizlendikleri yerde polisler tarafından yakalanarak Adliyeye teslim edilmişlerdir. Tahkikat yapılıyor.

Âdi mahkûmların bir müracaatı

Ankara 1 (Telefonla) — Âdi suçlardan mahkûm olanlardan bir çoğu Adliye Vekâletine telgrafla müracaat ederek affın kendilerine de teşmilini istemişlerdir.

İstanbul gümrüklerinde tedkikat

Ankara 31 (Telefonla) — İktisad Vekâleti Ekonomik işleri müdür muvini B. İhsan İstanbul gümrüklerinde tedkiklerde bulunmak üzere İstanbul'a hareket etmiştir. B. İhsanın tedkikleri 15 gün kadar sürecektir.

İplik imalâtı arttırılacak

Yapılan temaslar iyi netice verdi

Ankara 31 (Akşam) — Devlet sanayi programında bulunan iplik fabrikalarından Malatya ve Erzurum fabrikaları henüz ikmal edilip faaliyete başlanamıştır. Bu sebeple artmakta olan iplik ihtiyacını dahilli iplik fabrikaları temin edemediklerinden, hariçten ithal edilen iplik miktarının artmakta olduğu ithalat istatistiklerinden anlaşılmaktadır.

Malatya ve Erzurum fabrikaları faaliyete geçinceye kadar hariçten iplik ithalini doğru bulmayan İktisad Vekâleti bugün mevcut iplik fabrikalarının imalâtını arttırmak suretile hariçten ithal edilecek ipliklerin memleketten teminini düşüncü ve bu maksadla pamuk iplik imal eden fabrikatörleri vekâlete davet ederek onlarla yaptığı temas neticesinde bu arzusunun temini kabil olduğunu görmüştür.

Bundan böyle yerli pamuk iplik fabrikaları İktisad Vekâletinden aldıkları direktif mucibince imalâtlarını azami surette tezyid edeceklerdir. Pamuk iplik fabrikalarının imalâtındaki bu tezyid piyasa ihtiyacını tatmin etmediği takdirde Devlet fabrikalarının, muvakkaten, hariçten memleketi kolaylıkla gelen bazı dokumaların imalâtını bırakmak suretile piyasanın ihtiyacına tekabül edecek nisbette iplik imal edecekleri istihbar edilmiştir.

Gerek hususî ve gerekse Devlet fabrikaları İktisad Vekâletinin arzusuna tevfikân, tezyid edecekleri imalâtlarından bir kısmını şimdilik stok etmekle mükellef olduklarından, ellerinde daima fiat spekülasyonlarına mani olacak miktarda her numaradan iplik stoku bulunduracaklardır. Bu yeni hadler dahilinde iplik imalâtının İktisad Vekâleti tarafından sıkı bir kontrole tabi tutulacağı anlaşılmaktadır.

Son dakika

Çemberlayn B. Edene nezaret teklif etti

B. Eden kabine genişletilmedikçe nezaret kabul etmeyeceği cevabını verdi

Londra 1 — İyi bir membadan öğrenildiğine göre B. Çemberlayn son Vikend esnasında B. Edene görüşerek kendisini kabineye girmek için kandırmağa çalışmış ve mühimmat nezaretini teklif etmiştir. B. Eden, B. Çurçilden amele partisine mensub B. Strine kadar her fırkadan mümessiller alınarak kabine tevsi edilmedikçe nezaret kabul etmeyeceği cevabını vermiştir. B. Çemberlayn, B. Edeni kabineye almak suretile sinai merkezlerde muhafazakâr partisinin sarılmış olan vaziyetini kuvvetlendirmek istiyor.

Avusturya borçları

İngiltere ile Almanya arasındaki müzakere kesildi

Londra 1 — Avusturya borçları hakkında İngiltere ile Almanya arasında cereyan eden müzakereler kesilmiştir. Berlinde bulunan İngiliz murahhası, pek yakında Londraya dönecektir.

Amsterdama siyasî bir cinayet

Amsterdam 1 (A.A.) — Ukranyalı nasyonalist albay Konuvali öldüren Sovyet ajanı Valuhun eşkâlini ve katli hüviyetini polis tesbit etmiştir. Dissinof ve Petroviç adlarını da taşıyan bu adam, rusca, ukranyaca, almanca ve fransızca mükemmel surette konuşmaktadır.

Sovyet Rusya Çine daha fazla yardım edecek

Maamafih bu yardım Sovyetler birliğini bir harbe sürükleyecek derecede olmayacak

Moskova 31 (A.A.) — Havas ajanının muhabiri bildiriyor:

İyi haber alan mahfiller, Uzak Şarkta Sovyet ordusu kumandanı mareşal Blüher ile Çin meclisi reisi Sunfo'nun aynı zamanda Moskovada bulunmalarından bahisle, bu hadisenin tesadüf eseri olmadığını tahmin etmekte ve Çin devlet adamının, Avrupa devletlerinin büyük bir kısmının Çine karşı vaziyetlerini Sovyet liderlerle birlikte tedkik etmek üzere Moskovaya gelmiş olması muhtemel olduğunu beyan etmektedirler.

Aynı mahfillere göre, Çinin bugünkü maddî ve manevî vaziyeti Sovyetlerin nazarında, Sunfo'nun Sovyetler birliğinin merkezini ilk ziyaret ettiği zamana nisbetle daha kuvvetlidir.

Sunfo'nun Sovyetler birliğinin Çinde daha büyük bir askeri yardımda bulunmasını istemiş olması mümkün olduğu gibi, Sovyet liderlerinin de Çin ordusuna daha çok miktarda malzeme göndermeği kabul etmiş olmaları muhtemeldir. Fakat bu yardım her halde Sovyetler birliğini Uzak Şarkta bir harbe sürüklemek tehlikesine maruz bırakacak miktarda olmayacaktır.

İngiliz gazetelerinin hararetli makaleleri

Bütün gazeteler Türk - İngiliz anlaşmasını şiddetle alkışlıyor

Londradan bildiriliyor: İngiliz gazeteleri Türkiye ile akdedilen ticarî itilâfî müttefikân alkışlamakta, tasvib eylemekte ve bilhassa bu itilâfî siyasî kıymetinden memnuniyet izhar ederek, İngiliz hükümetinin diğer hükümetlerle de böyle itilâflar akdetmesi temenniyatında bulunmaktadırlar.

Deyli Telgraf'ın makalesi
Deyli Telgraf gazetesi (Kıymettar

bir ticaret anlaşması) serlevhası altında neşrettiği başmakalede diyor ki:

Gerek İngiltereye, gerek Türkiyeye esaslı istifadeler vadeden bir ticaret anlaşması yedi hafta süren müzakere sona erdirdi. Türkiye'nin 1930 senesinden itibaren ithalâtını ziyadesi ile tahdid etmesi İngiltere ile ticaretini çok azaltmıştı. Filvaki son iki sene zarfında İngilterenin Türkiye ile ticareti (Devamı onuncu sahifede)

Ceza kanunu ve ceza muhakemelerinde tadilat

Lâyiha adliye encümenince kabul edilerek heyeti umumiyeye verildi

Ankara 1 (Telefonla) — Ceza kanununda bazı maddelerini değiştiren lâyiha Adliye encümeninde görüşülmüş ve Meclis heyeti umumiyesine sevk edilmiştir.

Yeni lâyhada ceza kanununa, rejimi korumayı istihdaf eden yeni hükümler ilâve olunmuş ve bu maksadla kanunun 18 inci maddesi değiştirilmiştir.

Kanunun 105 inci maddesindeki suçlarda fâme davasının düşmesine aid mühletin sadece kabahatlere aid olduğu tavzih edilmek suretile değiştirilmiştir.

Kanunun 141 ve 142 nci maddelerindeki «şiddet kullanmak» kaydı kaldırılmış, şiddet kullanmak hali de cezayı arttırıcı bir sebep olduğu bu maddelerde gösterilmiş ve gene bu maddelerde geçen sene teşkilâtı esasıye kanununa konan, Türkiye cumhuriyetinin ana vasıflarını gösteren esaslara mugayir maksadla cemiyet teşkil veya herhangi bir fiil ve hareketin cezalandırılacağı tasrih olunmuştur.

Memleketimizi alâkalandırılmayan başka memleketlere müteallik casusluk hareketlerinin de suç sayılacağı tasrih olunmuştur.

Silâhla isyan ve isyana teşvik hallerinde boğucu, yakıcı ve bayıltıcı gazler neşreden vasıtaların da silâh sayılacağı hakkında kanuna maddeler ilâve edilmiştir.

Ceza usulü muhakemeleri kanununda da, ceza kanununun tatbikatını daha kolaylaştıracak bazı mühim değişiklikler yapılmıştır.

Üzüm kurumu limited şirketi

Ankara 31 (Akşam) — Türkiye İş ve Ziraat bankaları üzüm kurumu limited şirketi anonim şirket hâline ifrağ edilmiştir.

Evlenme yaşı

Erkekler için 17 kızlar için de 15 olacak

Ankara 1 (Telefonla) — Adliye Vekâletinin evlenme yaş hadlerini indirmek için tedkikler yaptığı ve buna dair Meclise bir kanun projesi vereceğini evvelce bildirmiştim.

Öğrendiğime göre evlenme yaşı erkekler için 17, kızlar için 15 olarak tesbit edilmiştir. Buna aid hazırlanacak kanun lâyihası bugünlerde Büyük Millet Meclisine verilecektir.

Meriyete giren kanunlar

Ankara (Akşam) — Büyük Millet Meclisinin son içtimalarında kabul edilen kanunlardan sigorta şirketlerinin teftiş ve mürakabesi, Devlet Demiryolları bir kısım işletme işlerinin sureti idaresi ve Demiryolları inşaat mukavelelerinden münbais gümrük resmile diğer vergilerin mahsubu, ödünç para verme işleri kanununun bazı maddelerle tayyare resmi hakkındaki kanunun bazı hükümlerinin değiştirilmeleri, meccani leylî talebenin mecburî hizmetlerine dair kanuna zeyil ilâvesi, ispençiyarı ve tabî müstahzarlar kanununun 18 inci maddesinin değiştirilmesi ve bazı hükümlerinin kaldırılması ve müvazene vergisi kanununda bazı değişiklikler yapılması hakkındaki kanunlarla Devlet Demiryolları ve Limanları işletme umum müdürlüğü 1936 mali yılı bütçe kanunu resmi gazete ile neşredilerek meriyete konulmuştur.

Vazife şehidi başçavuşun cenaze merasimi

Adapazarı 1 — Bir sene evvel hapishaneden kaçan Dönme Hasan ile idam mahkûmlarından Kâzımın pususuna düşerek şehid olan jandarma başçavuşu İdris cenazesi askerî merasimle defnedilmiştir. İki haydudun takibine kuvvetler çıkarılmıştır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Bu hadiseler "olağan," değildir

İzmirdeki çirkin hadiseyi herkes nefretle karşıladı.

Kültür lisesinin onuncu sınıfından üç talebe, tabanca ve bıçakla müdürlerini tehdit ederek tasdikname istemişler!... Sanki bu tarzda sınıf geçmeden, şahadetname almadan, hattâ işe tayin olunmadan fayda varmış gibi... Allah akıllar versin... İşte şimdi hayatları büsbütün mahvoldu... Dim-yaddaki ve hak etmedikleri piriçe giderken evdeki bulgurdan da mahrum kaldılar: Zabta kendilerini yakaladı; istikballerinden hayır kalmadı!

Deniyordu ki:

— Mekteplerde bazı anormallerin mevcudiyeti tabii görülmelidir... Böyle bir vaka oldu mu, mevzu bahis etmemeli; çocukları mürebbilere bırakmalısın...

Fakat aynı sınıftan üç kişinin aynı eşkiyaca emelle birleşmiş olmaları anormallik tezahürleriyle izah edilebilir mi? Bilhassa ki, arkalarında iki ihtiyat canının daha bulunduğunu da söylemişler... Her halde artık bu gibi vakaları şu veya bu çocuğun uzviyetindeki bir bozukluktan ziyade onları yetiştirme şeklimizdeki bir noksanda aramamız icab ediyor. Yahut lâakal bunun böyle olduğundan şüphelenmeli, kanaatlerimizi yeniden gözden geçirmeliyiz!

Düşünün: Üç çocuk ki - hayır, onuncu sınıflar, artık çocuk sayılmazlar! - üç delikalı, üç erkek ki, on sene müddetle tahsil ve terbiye baskını altında kalmışlar; yine de böyle müthiş bir cürmü, müstereken yapabiliyorlar. Öyleyse, evlâdlarımızı yetiştirme şeklimizin ve cihazımızın bozukluğundan da Allah rizasiy için şüphelenelim...

Bu şeklin bozukluğu - müteaddid defalar bu sütunlarda söylediğimiz gibi - çocuklarımızı, artık geni azya almalarından sonra mektebe kabul etmemizden ileri geliyor: Aile terbiyesi veremiyoruz; yavrularımızı bir çocuk bahçesinde büyütmüyoruz; evlerimizde oynağa mahsus bir yerceğiz yok; mahallelerimizde park mevcut değil... Her türlü kötü tesirler altında evlâdlarımızın ahlâkı bozuluyor; ondan sonra mektep... Pek az yorucu mektep hayatı esasında da hariçle sıkı münasebet mevcut... Öyle ki, o okşamalı, sıvazlamalı, pohpohçu mülayim terbiye şekli hasarlaşan ruhlar üzerinde kâr etmiyor.

Ve nitekim işte: On senelik tahsil ve terbiye bu kolektif cürmün işlenmemesine kâfi gelmemiş...

Deve kuşunun başını gömüp «saklandım!» sanması kabilinden bu hakikatı gizlemekte ne fayda vardır? Kötülük bu ketumiyetle tedavi edilebilir mi?... Bu gibi gizlemelerden fayda varsa, her hangi çeşit hiç bir cinayet haberi ilân edilmemelidir. Değil matbuata bunların aksetmesi, hattâ mahkemeler gizli olmalıdır; çünkü diğer canilerin on sene lise tahsilleri de yok! O zaman da «ibret, tethiş» meseleleri nerede kaldı?

Hakikat şu: On sene mekteplerimizde okumuş ve aynı sınıftan üç genç böyle bir eşkiyalığı yapabiliyor; ve bu, istisnai bir hadise değildir, heyhat!...

Öyleyse, mektepten evvelki, mektepteki yetiştirme şeklimizden şüphe edelim; tahsilden gayenin şahadetname olduğu fikrini körpe dimağlardan silelim; yetiştirme şeklini yumuşata-

ŞEHİR HABERLERİ

Eminönünde istimplâk işi

Dükân sahipleri konan kıymete itiraz ettiler

Yıkılan Valide hanı binasına bitişik olan ve Balıkpazarının sağ tarafını teşkil eden 21 dükân hakkında da istimplâk kararı verilmiş ve takdir edilen kıymet mal sahiplerine bildirilmişti. Konulan kıymetlerde bina vergilerine yapılan yüzde yirmi beş nisbetindeki tenzilât ta nazarı dikkate alınarak tebligat yapılmıştı. Mal sahiplerinden yalnız bir bayan bu kıymeti kabul etmiş ve istimplâk bedeli için Belediyede muvafakat mektubu yazmıştır. Diğer bütün mal sahipleri konan kıymetlere itiraz etmişlerdir. Bunlar, yüzde yirmi beş tenzilât dahil olmaksızın istimplâk bedelinin hesap edilmesini istemektedirler.

Belediyedeki Tedkiki itiraz komisyonu, bu itirazları kanunsuz bulmuş ve itirazlarının reddedildiğine dair dün mal sahiplerine noter vasıtasıyla tebligat yapmıştır.

Bunun üzerine mal sahipleri ya konan kıymeti kabul edecekler, yahut reddederek mahkemeye müracaat edeceklerdir.

Diğer taraftan Balıkpazarı caddesinin sol kısmını teşkil eden ve Yenicaminin önünü kapayan dükânların istimplâk bedelleri de tesbit edilmiş ve bu dükânların mal sahiplerine de tebligat yapılmıştır.

inşaat işi

2000 kalfa imtihana tâbi tutulacak

Bina inşaatını münhasıran inşaat mühendisleriyle mimarlara hasreden, kalfalara da nezaret hakkını veren talimatnâmeden sonra Belediye fen işleri müdürü B. Hüsnü Keseroğlu yeni bir talimatname hazırlamağa başlamıştır. Bu talimatnâmede kalfaların vasıfları ve salâhiyetleri tarif ve tesbit edildikten sonra bunların imtihan edileceklerine dair de bir kayıt bulunacaktır.

Şehirimizde inşaat kalfalığı yapanların iki binden fazla olduğu tahmin ediliyor. Kalfalardan sonra inşaat işçilerinin de zabıt altına alınacağı ve ehliyetli hiçbir işçinin kullanılmasına müsaade edilmeyeceği zikredilecektir. İşçilerin hüviyetleri ve vaziyetleri tesbit edilmekle beraber imtihanları mensup oldukları esnaf cemiyetleri tarafından yapılacaktır.

Yeni talimatname Şehir meclisinin teşrinisani toplantısında müzakere edilecektir.

lim, sertleştirilim; her ne yaparsak yapalım; eli tabancalı genç gangsterlerle bir daha karşılaşmayalım...

Bunun için de evvelâ mevcut terbiye telâkkilerimizden ayrılmamız, lâakal şüphelenmemiz lâzımdır.

Her halde, bu gibi hadiseleri «olağandır!» diye tevekkülle karşılamamalıyız! Bunlar karşısında ne derece asabileşsek yeridir!

(Vâ - Nû)

Karilerimizin fikri

10 senelik hazine borçları

Cumhuriyetin 15 inci yıldönümü münasebetiyle bir çok mahkûmların affedileceğini gazetelerde okuyoruz. Çok yerinde olan bu kararı alkışlamak küfrani nimet olur.

Bu meyanda aşağıdaki meselenin unutulmaması da bir çok vatandaşları sevindirecektir. Bazı kimseler 340 ve 341 senesinden hazine ve gümrük idareleriyle olan hesaplarından dolayı elân tazyik edilmektedir. Meselâ gümrük idaresine olan 341 senesine aid bir borç şimdiki kadar adil mahakimde takibde iken mahkemeli temyiz bir kararı ile şûrayı devlete geçmek üzeredir. On sene üzerinden geçmiş, her ne sebeble ise tahsil edilmemiş ve derdesti muhakeme olan bir gümrük alâkası şimdi yeniden şûrayı devlete başlıyacak ve belki tarafeynin lâyiha teatisi ve ihkakı hak için lazım gelen sair mürasimin ikmal için mutlaka daha bir kaç sene geçecektir.

Binaenaleyh vatandaş azab çekecek; ve umulmaz ki hazine neticede böyle eski alacakların takibinden bir şey elde edilebilir. Hülâsa bu gibi 340 ve 341 senesi borçları hazineye ve gümrük idaresine mühim bir şey temin etmeyecektir.

Cumhuriyetimizin ilânının on beşinci yılı şerefine şöyle bir kanun kabul edilse çok isabetli olur kanaatındayım: «Tahakkuk tarihinden itibaren üzerinden on sene geçip te her ne suretle olursa olsun tahsil edilmiş hazine alacakları affedilir. Bu suretle hazine belki bir kaç milyon terk eder, fakat bir kaç vatandaş azabdan kurtulur.

Yüzde onunun dahi tahsil mümkün olmayan bir sürü meşhûk alacağı her sene defterden deftere devrinden de devlet kurtulur.

Ankara'da Aydın tüccarlarından Ahmed Rıza

Bir hırsız yakalandı

Çaldığı 9 altını lâğıma atmış

Bundan bir buçuk sene evvel Sirkeçide bir hırsızlık yaparak ortadan kaybolan Münir adında biri dün yakalanmış ve Adliyeye verilmiştir. Tahkikat evrakına nazaran Münir, bir buçuk sene evvel arkadaşlık ettiği Ramazanın çok zengin olduğunu öğrenmiş ve bir gece Ramazan dışarıda bulunduğu sırada Sirkeçide bir oteldeki odasına girerek ceketinin cebinden dokuz altın lirasını çalmıştır. Ramazanın iki bin liralık kağıt paraları da yatağının altına serilmiş olduğundan, Münir bunun farkına varmamış ve iki bin lira böylelikle kurtulmuştur.

Biraz sonra odasına gelen Ramazan altınların çaldığını görünce bu işin Münir tarafından yapıldığını anlamış ve derhal otelden çıkıp Müniri bulmuştur. Münir evvelâ suçunu inkâr etmiş, Ramazan üzerine aramak isteyince o civardaki bir abdesthaneye girerek paraları lâğıma atmış ve çıkınca kaçmıştır.

Bir buçuk sene izini kaybetmeğe muvaffak olan Münir nihayet yakayı ele vermiş ve dün Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde sorguya çekilmiştir. Münir mahkemede suçunu inkâr etmiş, fakat evrakta gösterilen delillere istinaden hâkim kendisini tevki ederek Tevkifhaneye göndermiştir.

Ayaspaşa mezarlığı arsası

Evkaf belediyeye yüz küsur bin lira veriyor

Belediye ile Evkaf arasındaki ihtilâfları halleden hakem kararile, Ayaspaşa mezarlığı arsalarından dolayı Evkaf Belediyeye 86 küsur bin lira ödemeğe mahkûm olmuştur. Belediye, Ayaspaşada vaktile metruk mezarlık halinde bulunan geniş sahanın Evkaf tarafından satılarak üzerlerine bina yapılmasına itiraz etmişti. Hakem heyeti, Belediyenin bu itirazını yerinde bulmuş ve satılan arsa bedellerinin Belediyeye verilmesine hüküm vermiştir.

Arsaların faizi de dahil olduğu halde yüz küsur bin liralık tutarı Evkaf tarafından Belediye hesabına icraya yatırılmıştır.

Divanyolunda tamiri istenilen harap dükânlar

Divanyolunda Karamustafapaşa türbesi karşısında bulunan bazı çürük ve eski dükânların tamiri için bu dükân sahipleri Belediyeye müracaat etmişlerdir. Bu müracaati tedkik eden Belediye reis muavini B. Ekrem Sevencanın reisiği altındaki komisyon, Divanyolunun alacağı müstakbel istikametini teferriatı B. Prost tarafından tayin edileceğinden, bu dükânlar hakkında verilecek karar etrafında mütehassısın fikrinin alınmasını muvafık görmüştür.

Elektrik çarpması

Bir tramvay kontrol memurunun elleri yandı

Dün, Pangaltıda bir elektrikle yanma hadisesi olmuştu.

Vatman Şerifin idaresindeki 145 numaralı Şişli - Tünel tramvayı, Harbiyeden kalkarak Şişliye gitmekte iken Pangaltıda birdenbire durmuştu. Bu ânî duruş tramvayın üst kısmındaki bir telin kopmasından vukua geldiği cihetle, bu esnada arabada bulunan kontrol memurlarından Sadeddin, tramvayın üzerine çökerek teli tamir etmek istemişti.

Sadeddin, bu sırada, ana cereyan telini tuttuğu için çarpmış ve bundan mütevellid ânî sıçrayışla tramvayın üzerinden caddeye atılmıştır.

Vakaya polis elkoymuş, ellerinden yanan kontrol Şişli çocuk hastanesine yatırılmıştır.

Japonyanın Moskova elçisi Moskova'ya gitti

Bir müddettenberi Japonyanın Türkiye elçisi B. Takatuaninin misafiri olarak memleketimizde bulunan Japonyanın Moskova sefiri B. Mamuru Şigemigo dün akşam Romanya yolu ile Moskova'ya gitmiştir.

Beyoğlu Halkevinde bir resim sergisi açıldı

Beyoğlu Halkevi şubesi kurslarının yetiştirdiği talebenin eserleri iki gündüzenberî teşhir edilmektedir. Eserler büyük bir muvaffakiyet kazanmıştır. Sergi bir hafta devam edecektir.

İSTANBUL HAYATI

Ser verir de sır vermez!

Kahvede bir arkadaşla dereden tepeden konuşuyorduk. Arkadaşımın tanıdıklarından biri geldi. Biz bittabi sözü keserek kendisine yer gösterdik. Arkadaşım ikimizi tanıştırdı. Yeni ahbab elimi sıkarken gülümsiyerek:

— Sakın sizi rahatsız etmiyeyim. başbaşa vermiş, her halde mahrem bir şey görüşüyordunuz. Eğer öyle ise ben mâni olmayayım.

Diye oturmak istemiyor gibi bir hareket yaptı. Havaiyattan bahsettiğimizi, gizli bir şey konuşmadığımızı ısrarla temin ettik. Yeni ahbab garib bir tebessümle arkadaşımı işaret ederek:

— Zaten, dedi, mahrem bir şey de olsa benden sır çıkmıyacağını bay (K...) çok iyi bilir. Bütün tanıdıklarım bu tabiatımı bildikleri için en gizli şeylerini bile benden saklamazlar.

Arkadaşım gülümsiyerek tasdik makamında başını sallarken öteki, iskemesini biraz daha yaklaştırarak başını uzattı, boğuk bir sesle devan etti:

— Bence, boşboğazlık kadar fena bir şey yoktur. İnsan duyduğu bir sırrı ölüncüye kadar muhafaza etmelidir. Şimdiye kadar nice aile sırlarına vakıf olmuştum da ağzımdan bir tek kelime sızmanmıştır. Meselâ; bizim eski komşu bay (B...) lerin ortanca kızlarıyla karşı komşunun damadı arasında geçen maceranın en gizli noktalarına bile vakıf oldum. Fakat bir yerde ağzımı açıp ta, geceleri nasıl buluştuklarını, neler yaptıklarını bir kimseye anlatmadım.

Fakat, bay (S...) in damadı da yaman delikanlı ha. Haftada bir kaç gece, «dairede işim var.» diye evdekileri kandırıp çıkar. Bay (B...) nin kızı da, evdekiler uyuduktan sonra yavaşça savuşur. Biraz ötede ikisi buluşup otomobile atlarlar. Ooooh, artık sabaha kadar vurpatlasın, çal-oynasın.

Bay (S...) damadından şüphelenmiş, benden sır çıkmıyacağımı bildiği için bir kaç defa derd yandı. Gene ben örtbas ettim. Kimseye de çitlatmadım. O sır bende ölüncüye kadar kalacaktır. Şimdi siz yabancı değilsiniz diye söylüyorum. Yoksa kafamı kesseler ağzımı açmam, Ben, serimi veririm de, sırrımı vermem.

Bizim yeni ahbab söyledikçe heyecanlanıyordu. Bay (B...) lerin kendisine tevdi ettikleri mühim sırrı bütün teferriatle anlattıktan sonra:

— Siz yabancı değilsiniz. Sizden söz çıkmıyacağımı bildiğim için söylüyorum.

Teranesile daha bir çok kapıların ipini çekti. Bir aralık gene: «Siz yabancı değilsiniz.» nağmesile başka bir zavallıyı diline dolarken kalktı. Çok mühim bir işim olduğunu söyleyerek müsaade istedim. Yeni ahbab mağrur bir eda ile:

— Sakın, dedi, işiniz çok mühimse bizden saklamayınız. Çekinmeden söyleyiniz. Elimden geldiği kadar yardım ederim. Benden sır çıkmıyacağımı tekrara lüzum yoktur sanırım. İnsan olan, ser verir de sır vermez.

Teşekkür ederek ayrıldım.

Cemal Refik

Bay Amcaya göre...

K. A. — Köşedeki dilenci kıkırdamış babalı...

B. A. — Argo dilini bırak da doğru konuş!...

K. A. — Hanı şu, ihtiyar kadınlara (Kızım!)...

... Çocuklara (Allah seni futbolden korusun!)...

... Genç kadınlara (Allah sizi şişmanlıktan muhafaza etsin!) diye dilenen dilenci ölmüştü!..

B. A. — Allah rahmet eylesin!.. Bakalım torbasından kaç bin lira çıkacak?...

Suadiyedeki facia

Bir kardeş katili muhakeme ediliyor

Suçlu ortada kaza olduğunu, hâdisede alâkası bulunmadığını söylüyor

Suçlu Hasan

Suadiyede sarhoşluk neticesinde çıkan kavga da ağabeyi Enveri bıçakla boynundan vurup öldürmekten suçlu Hasanın muhakemesine dün Ağırceza mahkemesinde başlanmıştır. Maznun Hasan mahkemede vakayı şöyle anlatmıştır:

— Bir gece ben kahvede otururken ağabeyim Enver geldi. Çok sarhoştur. Kahvedeki müşterilere küfür etti. Kendisini susturmak istedim. Bana da kızdı. Enverin söğmesi üzerine bir kavga çıkacağı anıyan müşteriler birer iker kahveden savuştular. Ben de ağabeyimi alıp çıktım. Yolda giderken hâlâ benimle kavga ediyor ve kahvede kendisini susturmak istediğim için küfürler savuruyordu. Ağabeyim Enver evvelce bir defa beni bıçakla yaralamıştı. Bu defa da fazla hiddetlenince gene bana fenalık yapmasından korkarak yanından ayrılmış evin yanında bir yere saklandım. Ağabeyim kapının önünde bir müddet bağırıp çağırırdıktan sonra sesi kesildi. Eve girdi zannıyla ben de saklandığı yerden çıktım. Meğer o eve girmemiş, karşıdaki kavak ağacının altına saklanmış. Beni görünce birdenbire koşarak elindeki taşı fırlattı. Alınmdan yaralandım.

Kaçmak isterken üzerine atıldı. Bir müddet boğuşduk, sonra ben altta üstte olmak üzere ikimiz birden yere yuvarlandık. Ben sırt üstü düşmüştüm.

O esnada ceketimin cebinde ağız açık olarak duran çakı boynuna batarak damarını kesmiş. Fakat benim bundan haberim yoktu. Ağabeyim üzerimden çekilince ben de kalkıp eve gittim ve yattım. Sabahleyin polisler geldiler, ağabeyimi öldürdüğümü söylediler. Ben onu vurmadım. Bıçak bile çekmedim. Ölümün sebebi, üzerime hücum edip yere düştüğümüz sırada bıçağın batmasından ibarettir. Bu vaka da benim kabahatim yoktur.

Hasanın ilk tahkikatta verdiği ifade okundu. Bu ifadesinde, kavga esnasında çakısını çekerek ağabeyini korkutmak için salladığını ve o sırada Enverin yaralandığını söylemişti.

Fakat mahkemede bu ifadeyi kabul etmedi:

— Ben böyle şey söylemedim. Yanlış yazmışlardır. dedi.

Bundan sonra Hasanla Enverin anaları bayan Gülfidan dinlendi. Bayan Gülfidan kendi arzusile yemin ettikten sonra şunları söyledi:

— Benim oğullarım birbirlerini vurmazlar. Bunda bir yanlışlık olacak. Her halde büyük oğlum Enver gece başka bir kaza neticesinde yaralanmış ve ölmüştür. Vaka gecesini küçük oğlum Hasan eve geldi. Cebinde çakı vardı. Kendisi sarhoş olduğu için çakısını alıp sakladım. Ertesi sabah polisler gelip vakayı haber verdiler. Ben de çakıyı polislere teslim ettim. Çakımın kanlı olup olmadığını bilmiyorum. Dikkat etmedim. Fakat tekrar söylüyorum. Bu cinayeti Hasan yapmamıştır. Benim oğullarım birbirlerini vurmazlar.

Mahkeme, diğer şahidlerin çağrılmalarına karar vererek muhakemeyi başka güne bıraktı.

Elektrik şirketinde devir ve teslim işine başlanıyor

İstanbul Elektrik şirketinin satın alınması münasebetile devir ve teslim muamelesine bu sabahtan itibaren başlanacaktır. Devir ve teslim muamelesini yapacak olan Nafia Vekâleti teftiş heyeti reisi B. Şefiğin riyesatindeki heyet aynı zamanda 1 temmuza kadar şirketin hesap ve muamelâtını kontrol devam edecektir.

Elektrik idaresinin 1 temmuzda işe başlaması münasebetile o gün şirketin hükümete geçmesini tesiden merasim yapılması muhtemeldir. Elektrik idaresi faaliyete geçtikten sonra Elektrik kilovat saati ucuzlayacaktır. Ucuzluk nisbeti, yapılacak tedkikattan sonra belli olacaktır.

Bir şoför kamyonla duvar arasında kalarak ağır yaralandı

Dün akşam Beyazıtta Tavşantaşı semtinde feci bir kaza olmuştur: Şoför Ahmed, kamyonuna tuğla yükliyerek Tavşantaşında B. Abdullahın yaptırmakta olduğu apartmana getirmiş ve kamyonu yokuş bir yerin list başında bırakmıştır.

Ahmed, kamyondan inerek inşaat yerine gelmiş, bu sırada kamyon başboş olarak hareket geçmiştir.

Bunu gören şoför, koşarak kamyona atlamak isteği bir sırada, kamyon bir duvara doğru sürüklendiği için, şoför duvarla kamyonun arasında sıkışmış ve vücudünün muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralanmıştır.

İşe el koyan polis, yaralı şoförü duvarla kamyon arasından kurtarmış ve hastaneye kaldırmıştır.

Bir çocuk ağaçtan düşerek yaralandı

Ortaköyde oturan on iki yaşında Dimitri isminde bir çocuk bir çitlenmiş ağacına çıkarak çitlenmiş topla-makta iken müvazenesi kaybederek tramvay yolu üzerine düşmüş, bir tramvayın da sadmesine uğruyarak muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Polis, yaralı çocuğu Beyoğlu hastanesine kaldırmıştır.

Yol projesinin yakında tatbikine başlanacak

Beş yüz bin liralık yol projesinin yakında münakasaya konacağını yazmıştık. Bu beş yüz bin liralık yol projesi iki sene içinde behemehal tatbik edilecektir. 938 mali bütçesile 200 bin, 939 bütçesile de 300 bin liralık yol yapılacaktır. Yokuş yollar mozaik parke, düz yollar da asfalt olarak inşa edilecektir.

İki sene sonra Belediye yeniden yarı milyon liralık bir yol projesi daha hazırlayacaktır. Bu suretle İstanbul yolları şehrin imarı projesile mültenasip olarak yapılacaktır.

31/5/938 Salı günü			
İstanbul Hâlinde toptan satılan yaş sebze ve meyva fiyatları:			
Cins	Emsal	En aşağı	En yüksek
		Kr. S.	Kr. S.
Sakız kabağı	Kilo	7 —	13 —
Yer fasulyesi		10 —	12 —
Çalı fasulyesi		11 —	13 —
Ayşe kadın fasulyesi		10 —	14 —
Kir domatesi		55 —	60 —
Bakla		1 50	2 —
Araka		2 50	3 50
Bezelya		2 50	4 —
Semizotu		1 50	2 50
İspanak		2 —	2 50
Taze yaprak		8 —	12 —
Sivri biber		150 —	160 —
Dolmalık biber		150 —	160 —
Enginar	Aded	2 —	6 —
Yeğil salata	100	40 —	50 —
Marul		1 —	2 —
Hiyar		1 25	4 —
Taze soğan	Demet	75	1 —
Taze sarmısak		75	1 25
Maydanoz		40 —	60 —
Dereotu		40 —	60 —
Nane		40 —	60 —
Kiraz	Kilo	8 —	20 —
Can eriği		8 —	15 —
Yerli çilek		40 —	50 —
Ereğli çilek		15 —	30 —
Ecnebi limon	100 adedi	150 —	220 —

Gaip aranyor

Validesile birlikte Uşaktan 1922 de Yunanistana giden ve 1924 te Selânik cemaati İslâmiye yetim mektebine giren, Uşaktan Karayakublu oğullarından Süleyman oğlu Mehmed Rıza aranılmaktadır. Mehmed Rızanın sağ elinin başparmağı birinci ek yerinden kesiktir. Kara kaşlı kara gözlü bir çocuktur. Bilenler insan-niyet namına gazetemiz operatörü bay Envere malûmat vermeleri aysca rica olunur.

Bedrinin ölümü

Şoför Rahmi dün zabıtaca yakalandı

Bedri adında eski bir maliye memuru altı ay evvel Pangaltı tramvay caddesinde ölü olarak bulunmuştu.

Bedrinin yaralarından bir otomobilin altında çiğnendiği anlaşılmıştı.

Zabıta bu otomobilin tesbit etmiş ve şoförü Gümüshaneli Demir oğlu Rahmiyi yakalamıştır. Tahkikata devam ediliyor.

Şoför Rahmi

Lyubliyanaya panayırı

Yugoslavya Kralı İkinci Piyerin himayesinde bulunan Lyubliyanaya panayırı 4 Haziranda açılacak ve 13 Haziranda kapanacaktır. Bu panayır, Yugoslavya sanayinde son senelerde vukubulan büyük terakkileri gösterecek aynı zamanda ecnebi sanayi firmaları da iştirak edeceklerdir.

Panayıra gitmek isteyen ve iştirak etmek isteyen ecnebilere büyük kolaylıklar gösterilmiştir. Yugoslavya konsoloshaneleri, pasaportları meccanen vize edeceklerdir.

Bulgar ve Yugoslav şimendiferleri 30 Mayıstan 13 Hazirana kadar gidış ve 4 Hazirandan 13 Hazirana kadar dönüştür için yüzde elli nisbetinde tenzilat yapacaklardır.

Dubrovca Plovidba, Jadaranska Plovidba namındaki Yugoslav vapur acenteleri panayıra gidecekleri üçüncü mevki bileti ile ikinci mevki ve ikinci mevki bileti ile birinci mevkiye götürüleceklerdir.

Zetska Plovidba Yugoslav vapur şirketi de biletlerde yüzde elli tenzilat yapacaktır. Bu tenzilat gidış için 20 Mayıstan 13 Hazirana ve dönüştür için de 4 Hazirandan 13 Hazirana kadar caridir. Tayyare kumpanyaları yüzde on nisbetinde tenzilat yapacaklardır.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Maçka, Taksim: İstiklâl caddesinde Kemal Rebul, Kurtuluş caddesinde A. Galapulo, Beyoğlu: Galatasaray, Posta sokagında Garih, Galata: Topçular caddesinde Hidayet, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Mehmed Kâzım, Fatih: Şehzadebaşında Asaf, Karagörmük: Mehmed Fuat, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Osman, Akşaray: Yenikapıda Sarım, Beşiktaş: Vidin, Fener: Vitali, Kumkapı: Cemil, Küçükpazar: Hikmet Cemil, Samatya: Yedikulede Teofilos, Alemdar: Ankara caddesinde Arif Neşet, Şehremini: Ahmed Hamdi, Kadıköy: Sadık, Yeldeğirmeninde Üçler, Üsküdar: Selimiye Selimiye, Heybellada: Tomas, Büyükdada: Halk.

Her gece açık eczaneler: Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelhisari, Ortaköy, Arnavutköy, Bebek, Beykoz, Paşabahçe ve Anadoluhisarındaki eczaneler her gece açıktır.

Ankara Borsası

31 Mayıs 1938

Esham ve istikrazlar (kapanış fiyatı) Merkez bankası hisse senedi 91,50 Türk borcu birinci tertip (vadeli) 18,975 Ergani 95

ÇEKLER (Kapanış fiyatları)

Paris	28.605	Berlin	1.98
Nevyork	0.7940	Varşova	4.2182
Milano	15.1012	Budapeşte	4.0125
Brüksel	4.7046	Bükres	106.7415
Atina	87.27	Belgrad	34.9518
Cenevre	3.4875	Yokohama	2.7454
Sofya	65.008	Stokholm	3.1132
Amsterd.	1.436	Londra	623.—
Prag	22.8925	Moskova	23.725
Madrid	13.162		

YENİ NEŞRİYAT:

ŞİŞKO

Bay Şükrü Kayanın Henri Béraud'dan tercüme ettiği bu çok güzel eserin eski tab'ı tükenmiştir. Bu defa, daha güzel bir şekilde Remzi Kitabevinin, 'Dünya Muharrirlerinden Tercümeler Serisi' nin 25 inci numarası olarak intişar etmiştir. Edebiyat meraklılarına hararetle tavsiye ederiz.

ŞEHZADEBAŞI TURAN TİYATROSU

Halk sanatkârı NAŞİT Hakkı Rüsen arkadaşları Yeni veyete numaralı GECE KUŞLARI Komedisi 3 perde Dans, Solo, Dhet, Varyete. Localar 100, her yer 20, paradı 10 kuruş.

Bir Bursa seyahati

Bursa dünyanın en güzel su şehirlerinden biri olacaktır Trak vapurule bir pazar seyahatinde neler görülür?

Pazar günü Trak vapurule Mudanya - Bursaya gidip geldik. Seyahatimizi biraz tarif edeyim. Zira iyile teşekkür ve eksikliği itimam ricası bir vatandaşın borcudur.

A — Derhal karar verip te iskeleye koşan bizimkiler için bilet almak keyfiyeti hayli zahmetli oldu. Bu zahmetin bir ikinci sıkıntısına daha maruz olduk. O da, yemeksiz ve otokarsız bilet alışımıdır.

Çaresi: Pazar günleri sabahı biletleri rıhtımdan vermek. Burada yemekli ve otokarlı bilet vermemek... Faydası şudur: Metrdotel ne kadar yer hazırlayacağına vakitle bilir; şaşırmaz. Yemeksiz ve otokarsız bilet alanlar için de meselâ vapurun arkasındaki camlı daireden sonra gelen yerde bir kaç masa temin olunur. İstiyen bimeklerini yer, istiyen çaylarını içer.

Bu da böyle olursa ötede beride zembillerini açıp ta yemek yiyenlerin süprütülerinden ve marul kabuklarından vapur kurtulur. Zira tenezzüh vapurlarında bahusus medeniyet mefhumu intizamı ve nezafeti emretmiştir. Burada Kâğıdhane çaylıları üzerindeki gibi oturulmaz!

B — Dikkat ettim. Garsonlar çok temiz ve çok hüsnüniyet sahibi çocuklardır. Ne dedikse derhal yaptılar. Fakat bir şeyi beğenmedim. O da şudur: Bar ve büfe odaları çok temiz. Buzlu dolaplar, musluklar, cari sular hakikaten sıhhi. Etajerler mükemmel ve mazbut. Yalnız içerleri boş. Bıçare çocuklar bir dilim ekmeğe getirmek için ellerinde tabak çatal merdivenleri inip çıkıyorlar ve servis asansörüne rağmen bundan istifade edemiyorlar. Bu aynı zamanda çirkin bir manzara... Çaresi: Buzlu dolapları, büfeleri doldurmak. Her şeyi hazır bulundurmak ve her şeyi vaktinde vermek. Yani vakti geçer geçmez kapıları kapamak. Yalnız barı açık tutmak. Bu da su falan istiyenlere kolaylık olsun diye.

Metrdotelin mutlaka resmî elbise ile dolması şarttır. Şikâyet ve şükran için kendisini aramak güç olur.

C — Vapur cidden güzel. Gündüz seferleri için bu kadar güzel vapur Manş hattında yok. Teknik tarafına karışmak haddim değil. Estetik tarafı cidden hoş. Pırıl pırıl temiz, tertemiz bir vapur. Kanapeleleri, koltukları, iskemleleri, (peli yan) iskemleleri mükemmel. Radyo kulak yırtmayan bir ayarda. Denizin feşafesini ihlâl etmeyen bir süknun bu vapurda o kadar hoş ki her nefeste bir safa cereyanı var.

Tesadüfen vapurda bulunan bir kaç frenkle biliitizam konuştum. Onlar da bizim kadar müteheyyic ve memnundular. Yalnız bizim da görüp söylemediği bir şeyi söylüyeyim: Vapurda potinlerle bağdaş kurup kanapeleleri kirletenleri gördüm. Uzanıp gelenleri gördüm. Bardaklarını yere dökenleri, tablalardır dururken sigaralarını yere atanları gördüm. Başlarını koltuklara dayayıp saçlarını sürttenleri gördüm.

Çaresi: Evvel koltuk ve kanapelelerin baş yerlerine birer örtü. Büfenin peykelerinin haricinde herhangi bir servisin men'ü. (Su içmek isteyen bile bara gidebilir.)

Hastalardan başkasına oturdukları yerde velev bir kadeh olsun su vermek, vapurun nizamnamesi diye bir şeyler yazıp duvarlara asmak ve bunları garsonlara bile ezberletmek. İca-bında müşteriye göstermelerini kendilerine emretmek. Mutlaka vapur komiserinin de resmî elbisesiyle bu şeylere nezaret etmesini temin etmek.

D — Vapur dahilinde biletlerin kontrolü çok dikkatli. Buna bizzat şahid oldum. Bu güzel usule devam etmelidir.

F — Bir vapurun büfesi ve barı bir içki yeri olmadığı cihetle meselâ 60 kuruşa bira satılması doğru değildir. Halbuki yemek ucuzdur. Bir çorba, tavuklu pilâv, et, ve dondurma 75 kuruşa ucuzdur. Binaenaleyh bu baba da bir vasatı bulmak lâzımdır ki hal-

kı korkutmaksızın bara ve büfeye ve restorana teşvik etsin ve sepetten zembilden kurtarsın.

E — Vapura girmek, vapurdan çıkmak işi çok çirkin ve müzic. Henüz biz nereden çıkacağımızı kararlaştır-mayıp merdivenler üzerinde ve sıkışık bir halde beklerken bazı açığözler vapura atlamışlardır. Çaresi: Rıhtımda ve Mudanyada iskelede vapura gireceklere yer ayırmak, izdihama mâ-ni olmaktır ki bu da pek kolay bir iş-tir.

Ancak Bursada gördüklerim; bildiklerimden çok fazla. İzah edeyim: (Bursa) benim tanıdığım vildolardan tabiat itibarile hemen hemen en güzeldir... Ovası bu kadar vâsi, yeşilliği bu kadar rahatlık verici, gölgesi bu kadar dalgalı bir yeri hemen hemen başka bir yerde görmedim. Muhtelif memba suları var. Meyvaları fevkalâdedir.

Pazar günü 33 sene sonra Bursaya gittiğim zaman ki daha başka şeyler gördüm. Şehir temizlenmiş. Yollar genişlemiş. Bulvarlar gibi ağaçlı yollar açılmış. Çekirgede gayet güzel bir açık havuz yaptırılmış. Çelik Palas hiç fena değil. Her şeyi muntazam. Yemekleri iyi, yalnız odaları az, holü ufak, hamamları cidden asri ve mükemmel. O kadar ki bir de doktoru varmış. Hamamcılar muayene ve kontrol ediyorlmuş. Sıcak sulu yerlerde doktorun izni olmaksızın hareket etmek çok lüzumludur. Bursada öğrendiklerim beni bir kat daha tatmin etti. Çünkü Bursada daha çok güzel şeyler yapılacak. Şosesi ikmal edilir, ufak tefek eğlenceler temin olunursa Bursa dünyanın en güzel vildolarından biri olacaktır. Bunu iyi bilmeliyiz ve iftihar etmeliyiz!

Semih Mümtaz S.

AKŞAM		
Abone ücretleri		
	Türkiye	Ecnebi
1 SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	—

Posta İttihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneligi 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdil için yırlmı beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Rehbiülâhîr 2 — Ruzuhazır 27

K. İsmak Güneş Çığa İkinci Akşam Yolu

E. 6,44 8,55 4,38 8,37 12,00 1,59

Va. 2,18 4,29 12,12 16,11 19,34 21,33

İdarehane: Babiâli civarı

Acımasuluk So.

No. 19

Üsküdar Halkevinden:

KONFERANS VE KONSER

1/6/938 çarşamba günü saat 21 de Üsküdar Halkevi salonunda Haydarpaşa Nü-mune hastanesi doktorlarından Zeki Tektaş tarafından (Memleketimizde kadın hastalıklarının neticesi ve kısırık) başlığı altında bir konferans verilecek ve projeksiyonla canlandırılacaktır.

Alle hayatı bakımından pek önemli olan bu konferanstan sonra, Evimiz üyeleri tarafından bir konser verilecektir. Salon herkese açıktır.

Müessif ölüm

Mülga Darülfünun profesörlerinden Hasan Tahsin Ayninin refikası, Müşir merhum Namık paşa hafidesi, Cumhuriyet Merkez bankası idare meclisi azasından Mahmud Nedim Sinaplı'nın hemşiresi Fatma Hurrem'in vefat ettiği teessürle haber alınmıştır. Cenazesi 2 haziran 938 yarınki perşembe günü İstanbul Belediyesi civarında, Piyer Loti sokagında 43 numaralı hanedem saat 11 de kaldırılarak namazı öğleyin Beyazıt camiinde kılınacak ve Merkez Efendi hatiresinde allesi efradı yanına defnolunacaktır.

10 Hazirandan itibaren Y A Z Temsillerine başlıyor

DÜNYADA neler oldu? neler oluyor?

Mısırda eski bir mabed tamir edildi

Mısır hükümeti asarı atika dairesi yukarı Mısırda Firavunlara aid birçok saray ve mabed harabelerini ihtiva eden Karnakta harabiye yüz tutan iki tarafı ehami kuleler ile mahfuz üçüncü takı kurtarmak için yaptığı tamirata ilim ve medeniyete, dolayısıyla de büyük hizmet etmiştir.

Bu dairenin tamir edildiği yerde eski on bir binanın temeli bulunmaktadır. Bu temel 1000 aded kesme kaya kalıbından yapılmıştır. Bu binalardan biri eski Mısır mimarisinin şaheseri bir lâtif mabed olduğundan bu bina eski haline getirilmiştir.

Kireç taşından yapılan bu mabed karşılıklı merdiveni olan güzel bir köşk biçimindedir. Merdivenlerin iki tarafı taş parmaklar ile mahfuzdur.

Her merdivenin ortası düz bayır olarak bırakılmıştır. Amon'un çadırı ve heykeli yerleştirilmiş bir kızak bu bayırdan köşke çıkarılmakta yahud aşağıya indirilmektedir.

Mabedin meydana çıkarılan aşağı kısmındaki rakkamlardan müteşekkil bir kitabe bulunmuştur. Lâkin bunun neye delâlet ettiği anlaşılamamıştır. Lâkin merdivenlerin parmakları altındaki kitabelerdeki listelerde eski Mısırın coğrafyası, devlet idaresi ve âdetleri hakkında mühim vesail görülmüştür.

Eski Mısırın bütün eyaletleri, eyalet merkezleri ve eyaletin mabudu sırası ile yazılmıştır. Mabed on ikinci sülâlenin birinci kralı tarafından inşa edilmiştir. Mabedin üzerindeki bir abide de on sekizinci sülâleye mensup bir hükümdarın adı yazıldığına göre bu mabed lâkal 500 sene mamur olmuştur. Milâddan 2400 evvelki (yani zamanımızdan 4300 sene evvelki) zamana aid en güzel bir bina o devrin bütün tarihi, dinî, coğrafi ve idarî vesaili ile birlikte eski haline getirilmiştir.

Kömür yerine su kuvveti

İtalya harice kuvve muharrike olarak kullanmak üzere kömür ve petrol için fazla döviz vermemek niyetiyle memleketin su kuvvetinden azamî istifadeye çalışıyor. Bu maksatla gayet geniş yeni bir plân hazırlanmıştır. İngilizlere göre bu yeni plân tahakkuk ettikten sonra Avrupanın en kuvvetli elektrik istasyonu İtalyada bulunacaktır.

Bu munzam istasyon Abruzzi'de Vomano dağlarında Gran Sasso denilen masifinin şimali şarkısında vücutte getirilecektir. Bu dağların suları 40 kilometre uzunluğundaki tünel sistemi ile muazzam bir sun'î gölün içine biriktirilecektir. Gölün alacağı su 110 milyar galon yani beş yüz milyon metre mikâbî olacaktır.

Bu gölün sularından elektrik kuvveti istihsal için üç istasyon yapılacaktır. Bunlardan her birinin istihsal kabiliyeti 24000 beygir kuvveti olacaktır.

İtalyayı bu muazzam teğebbüse sevk eden başlıca âmîl son kuraklıktır. İtalyanın şimalindeki birçok fabrikalar kuraklık yüzünden suyu tükenen elektrik

istihsal istasyonlarının durmasından dolayı faaliyetlerini tatil etmişlerdir.

Montfalcone'de tezgâhlarında bir düzine gemi bulunan tersane gene susuzluk yüzünden ihtiyat kuvvetlerini kullanmak mecburiyetinde kalmıştır.

Suyu hiç tükenmeyecek yeni istasyonlar inşası için meşhur İsonzo nehrinin bütün suları mecrasından çevrilip beş kilometre uzunluğunda bir tünele verilecektir. Tünelin sonunda yapılacak diğer bir sun'î gölün suları sayesinde beş yüz milyon kilovat saatte elektrik kuvveti istihsal edilecektir. Yükarı İsonzo nehrinin üzerinde şimdi den müteaddid baraj yapılıyor.

Bu istasyon bu senenin sonuna kadar ikmal edilecektir.

Bütün Venetio eyaletinin fabrikaları ve tersaneleri ve Triyestedeki sanayi müesseseleri ve demiryolları münhasıran bu istasyondan elektrik kuvveti alacaktır. Bu kuvvetin fazlası Yugoslavya demiryollarına para mukabilinde satılacaktır.

İngilterede kuraklık

Avrupanın ekser memleketlerinde bilhassa İngilterede kuraklık devamlı surette hükümünü icra etmektedir. Hergün İngiliz çiftçilerine 500,000 İngiliz lirasına mal oluyor. Bu kuraklığın şimdiye kadar ika ettiği zarar ve ziyanların yekünü 10,500,000 İngiliz lirasını bulmuştur.

Bu zarar ve ziyandan, 1,500,000 İngiliz lirası ot mahsulüne, 1,000,000 meyva mahsulüne, 1,000,000 hububat ekinlerine, 2,000,000 süt istihsalâtına, 1,000,000 yumurta istihsaline ve tavukçuluğa, 1,000,000 mevaşiye, 500,000 domuz mevcuduna, 1,000,000 patates mahsulüne ve 1,000,000 koyun ve kuzuya aittir. İngiltere hükümeti harp zamanında memleketin haricden erzak ihtiyacını azaltmak maksadıyla Britanya adalarında hububat ve hayvanat yetiştirilmesini teşvik için senevi 5000000 İngiliz lirası yardım vermektedir. Kuraklık şimdiden bunun iki misli zarara batsı olmuştur.

Mayısta her sene İngilterede 15,000,000 galon süt istihsal olunuyordu. Bu mayısta kuraklık dolayısıyla istihsal on milyon galonu tecavüz etmeyecektir. Mayıs içinde İngilterenin en münbit taraflarında bile hayvanat kuru ot ve kıya mahsus hayvan yemi ile beslenmektedir. Çünkü çayırda ot bitmemiştir.

Birçok tenis ve golf meydanları toprağın kuraklığı dolayısıyla büsbütün bozulması için kapatılmıştır. İngilterede yetmiş iki gün devam eden kuraklıktan sonra ancak Nivkastel ve Durban havaşisine bir miktar yağmur yağmıştır. Bundan hafif yağmurlar değil sağnaklar bile kuraklığın tahribatını tamir edemeyecektir. Nehirlerin suları azaldığından Manchester ve diğer büyük beldelerde halkın su sarfiyatını büsbütün kuru kalmamak için azaltmaları tenbih edilmiştir.

Fransızlar yemek ve ahçılık meselesine yeniden büyük ehemmiyet veriyorlar

Fransanın Dijon şehrinde yakında büyük bir yemek sergisi açılacaktır. Bu sergide bildiğimiz yemeklerin yanında, Fransız ahçıları tarafından 937 senesi zarfında icad edilen yeni yemekler teşhir edilecektir.

Bir jüri heyeti bütün bu yemekleri gözden geçirecek, en iyi hazırlanmış yemekler ve yeni icad edilen yemeklerin en nefisleri için mükâfatlar, madalyalar verecektir.

Avrupada yemek pişirmek sanatının en ziyade Fransada terakki ettiği malumdur. Fransız ahçıları dünyanın her tarafında meşhurdurlar. Bütün saraylarda, büyük otellerde, büyük vapurlarda ve büyük lokantalarda ahçıbaşılar hep Fransızdır. Bunlar çok yüksek maaş aldıkları için hem Fransaya bir çok para girmesine yardım ederler, hem de Fransa lehinde propaganda unsuru vazifesini görürler.

Fransızlar bunun kıymetini takdir ettikleri için, bütün gailelerine rağmen, yemek ve ahçılık meselesine büyük ehemmiyet veriyorlar.

Ne iktisadî buhran, ne frangın kıymetinden yarısını kaybetmesi, ne de son zamanlarda kabînelerin sık sık değişmesine sebep olan hadiseler bu alâkaya azaltmamıştır.

Geçende evlenen Arnavudluk kralı Fransadan bir ahçıbaşı getirtmiş-

Fransanın Dijon şehrinde yakında büyük bir yemek sergisi açılacak, sergide bir sene içinde icad edilen yeni yemekler teşhir edilecek

dir. Hele MİAD yortularında pudingsiz ev yok gibidir.

Norveçte taze te-reyağ üzerine an-

guez sürerek yapılan sandviç çok makbuldür.

Hollândada «Hollânda salçası» denilen salça her yemeğin üzerine, (balık olsun, sebze olsun) dökülür.

Almanya'da şukurut denilen lâhana yemeği ve Dampfnudel denilen pasta gibi tatlı çok meşhurdur.

İsviçrede salçalı göl balıkları pek makbuldür.

Avusturyada hamur işi tatlılar, torteler, kremalar çok iyi yapılır.

Macaristanın gulaşı her tarafta meşhurdur. İçine fazla biber konmasına rağmen lezzetlidir.

Balkan memleketlerinde musakkalar pek meşhurdur. Türkiyede pilâv ve reçeller çok rağbet görür.

Fransaya gelince pot au feu denilen hafif sebze kesilmiş koyun eti haşlamasını herkes sever.

Her memlekette bu saydığımız yemekler çok iyi pişirilir. Fransız ahçıların başlıca meziyeti bu yemekleri hemen aynı mükemmeliyette hazırlamağa muktedir olabilmeleridir. Usta bir Fransız ahçı her türlü yemeği bilir. Bunun içindir ki Fransız transilantiklerinin yemek listeleri bir kitab kadardır. Burada bildiğimiz yemeklerden başka Çin, Japon yemekleri de vardır.

Kaza mı, cinayet mi?

İzmirde kaybolan kayıkçının cesedi bulundu

İzmir (Akşam) — Adliye ve zabıta esrarlı görünen bir vakanın tahkikatı meşguldür. Vaka şöyle olmuştur:

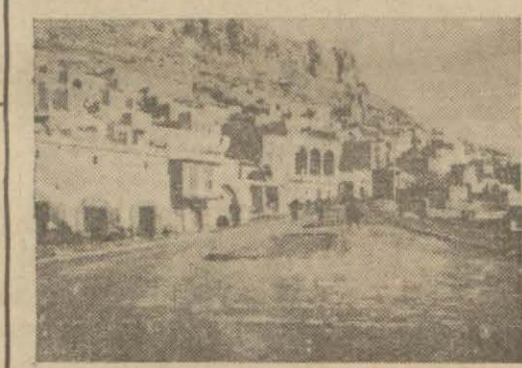
Kayıkçı Yusuf adında 33 yaşında bir genç, İzmirin Dolma mevkinde kayığı içinde yatıp kalkıyormuş. 23 mayıs tarihinde ortadan kaybolan Yusufun, aranıp bulunması için kardeşi Bekir zabıtaya müracaat etmiş, yapılan tahkikatta Yusufun 23 mayıs akşamı Mehmed adında bir arkadaşıyla bir meyhanede rakı içtiği ve fazla sarhoş olduğu halde Mehmedle birlikte kayığa gelerek yattığı tesbit edilmiştir.

Yusufun, geceleyin kayıkta uyurken sarhoşluk salkasle denize düştüğü ve boğulduğu tahmin edilmiş, dalgıç vasıtasıyla kayığın bulunduğu yerde araştırma yapılmışsa da cesede tesadüf edilememiştir. Yusufun, kayıkta örtüldüğü yorgan da ortada yoktu. Yalnız bir tek ayakkabı, bir de yastık bulunmuştur.

Yusufun kayboluşundan dört gün sonra Konak vapur iskelesi yakınında bir cesed görülmüş, zabıta ve adliye haber verilerek cesed denizden çıkarılmıştır. Cesedin Yusuf adında olduğu anlaşıldıktan sonra otopsi yapılmış, işte o vakti esrarengiz cinayet meydana çıkmıştır. Yusufun başında bir yara bulunduğu ve bu yaranın tesirle dimağın kana boğularak Yusufun öldüğü, sonra cesedinin denize atıldığı veya düştüğü anlaşılmıştır. Akciğerlerde de su bulunmadığı görülmüştür.

Halbuki denizde boğulan bir adamın, akciğerlerinin su ile dolu olması fennen lâzumdur. Maamafih Yusufun, herkesle iyi geçindiği, düşmanı olmadığı anlaşılmıştır. Bu vaziyete göre gece kayıkta yatarken su dökmek için kalktığı, fakat fazla sarhoşluk yüzünden düşerek başından yaralandığı, dimağı nezdinden öldüğü ve dalgalardan sallanan cesedinin kayıktan denize düştüğü tahmin olunuyor. Maamafih hadisenin bir cinayet olması da muhtemel görüldüğünden tahkikata ehemmiyetle de-

Mardinde inşaat

Mardinde açılan ana caddeden bir görünüşü

Mardin (Akşam) — Elektrik santrali beş mayıstan itibaren cereyan vermeye başlamıştır. Teslat şehrin ortalarına kadar gelmiştir. Nihayet bir ay sonra tamamlanacaktır.

Mardinde elektrik yeni bir hayat uyardırıştır. Radyoya karşı günden güne rağbet artıyor.

Halkevi sesli bir sinema makinesi getirtmiş ve bir haftadanberi işlemeğe başlamıştır. Ahalinin sinemaya alâkası gittikçe artmaktadır. Bu rağbet dolayısıyla evin salonu her gece dolmaktadır. Fiatler mutedildir.

Ana caddenin ve kaldırımlarının parke döşenmesi işi devam ediyor. Geçen sene yarımın fazlası parke döşenen cadde bu inşaat mevsiminde kaldırımları da dahil olmak üzere tamamen döşenecektir.

Mardinin bugün için en mühim ihtiyacı sudur. Susuzluk yüzünden çekilen müşkilât büyüktür. Yalnız içecek değil, umumî hizmetlerde kullanılacak su da yoktur. Zaten mat-lûb şekilde sulanamaması ve ağaçlanamayışı bu yüzden değil midir?

İnşaatı büyük bir para sarfına mütevakki olduğu için işe başlamak gecikmiştir. Bu ihtiyacı 1939 senesinde giderilecektir. Vali konağı inşaatı devam etmektedir. Bu civarda otuz yataklı bir hastane inşasına da başlanmak üzere.

Yusuf, bekâr, erkek bir kardeşi, üç kız kardeşi, bir de ihtiyar anası vardı. O gece kendisine refakat eden Mehmedin, kayıkta kalmıyarak evine gittiği de tesbit edilmiştir.

Hava yolları

938 malî yılı için bir program hazırlandı

Ankara 31 (Akşam) — Hava yolları devlet işletme idaresi yeni malî yıl için geniş bir faaliyet programı hazırlamıştır. Bu programa göre 1938 malî yılı içinde Ankara, İstanbul, İzmir, Adana sivil hava istasyonlarının noksanları ikmal edilecek, Konya ve Diyarbakırda yeni hava meydanları yapılacak ve bu meydanlar modern tesisatla teçhiz edilecektir.

Bu cümleden olarak İzmir, Adana ve Diyarbakırda birer telsiz istasyonu ve Eskişehirde bir ara telsiz istasyonu yapılacak, Ankara ve Yedikule telsizleri uzaktan kumanda kaplesleriyle bu istasyonlara bağlanacaktır. Ayrıca Silifke, Adana ve İzmirde üç gemiyemete cihazı da vücutte getirilecektir. Bu işler için idarenin yeni yıl bütçesine 148 bin lira tahsisat konulmuştur.

Bunlardan başka Ankara meydanının dranaj ve pisti için 140 bin, Adana meydanının dranajı için 75 bin lira harcanacak, İzmir meydanı 30 bin lira sarfedilerek ıslah olunacaktır.

Ankara meydanı geceleri de uçuş ve inişe elverişli hale getirilecek ve bu maksadla meydana vücutte getirilecek tenvir tesisatına 60 bin lira harcanacaktır. Gene bu meydana büyük bir tamir atelyesi kurulacaktır.

Adana, İzmir ve Ankarada yapılacak emniyet meydanları için de 22 bin lira sarfedilecektir.

Dük ve Düğes dö Vindsor Fransanın cenubuna gittiler

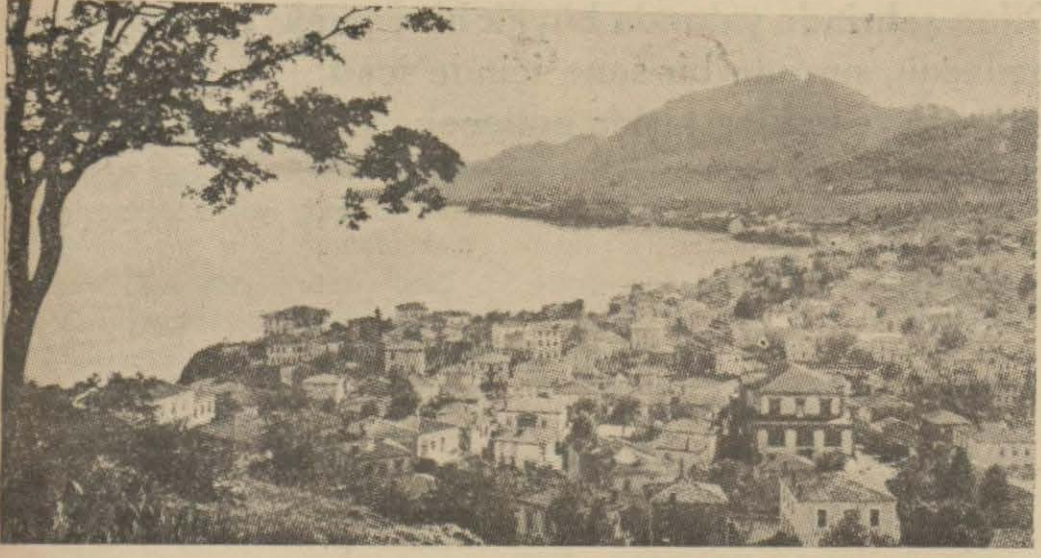
Paris 31 (A.A.) — Dük ve Düğes dö Vindsor, Antibe gitmek üzere Versaydan ayrılmışlardır. Ve istasyonda dostları tarafından uğurlanmışlardır.

3 ayda bir tekrar edilen
Daimî fotoğraf
müsabakamıza
ait tafsilât
10 uncu sahifemizde okuyunuz.

Giresun mektupları

Aksu deresinin kenarı, 20 mayısta mahşeri andırır

Eski bir kanaate göre bu dereden su dökünen kız ve kadınlar muradlarına ererlermiş

Giresunun umumî görünüşü

Giresun (Akşam) — Her memleketin olduğu gibi, Giresunun da kendisine mahsus bir ananesi vardır. Giresundaki aneneye göre, halk eski mayısın yedisinde, yani yirmi mayısta gahirden 5 - 6 kilometre uzakta olan Aksu deresinin ağzında toplanırlar. O gün orası âdeta bir panayır manzarasını gösterir.

Halk arasında mevcud eski bir itikada göre, eski yedi mayısta Aksu deresinin suyundan içen ve dökünen genç kız ve kadınlar muradlarına ererler, derdlerine deva bulurlarmış. Bu anane böylece gelmiş, böylece devam edip gidiyor. İşte eski mayısın yedisinde bilhassa kız ve kadınların bu dere kenarında toplanmalarının sır ve hikmeti budur. İşte bu sebebdan dolayı, efrenci 20 mayısta Aksu deresinin kenarı mahşeri andırır.

Derede yıkanmanın bir takım usul ve âdetleri vardır. Kadınlar, derenin bir kenarında kimsenin göremeyeceği bir takım yerlerde otururlar, susak denilen içi boş bir kabak ile başlarının üzerinden on beş defa su dökünürler, sonra boş kabağı derenin cereyanına bırakırlar.

Kadınlar, derdlerini gidermek ve müşküllerini halletmek için dere suyunun denize kavuştuğu noktaya on beş taş atmak icap edermiş. Bu taşları atan kadınlar, derdlerini ve müşküllerini üzerinden atmış olurlarmış.

20 mayısta büyük bir kalabalık burada toplanmıştı. Bir tarafta çadırlar kurulmuş, alışveriş yapıyor, bir tarafta da eğlence yerleri kurulmuş bulunuyordu. Bu eğlence, akşam geç vakte kadar sürdü.

Trabzon çocuk esirgeme kurumu

Bir senede 450 çocuğu yedirdi ve giydirdi

Trabzon (Akşam) — Çocuk esirgeme kurumu yıllık kongresini yapmıştır. Bu kongrede okunan rapora göre, çocuk esirgeme kurumunun bir yıllık faaliyeti Trabzon halkının yüksek hamiyetini parlak bir surette göstermiştir.

Kültür direktörü B. Rifat Necdetin başkanlığında toplanan kongrede verilen izahata nazaran bir yılda beş yüz elli mektebli çocuğun yiyeceği temin edilmiştir.

Çocuk esirgeme kurumu bu fakir çocukların iâşesini temin ettiği gibi 3700 liralık bütçesi ile de bu çocuklardan 450 tanesinin kısmen giyimini ve elbisesini de temin etmiştir.

Vali B. Sezainin huzurunda kurumun gelirini arttıracak bir takım tedbirler alınmış, bazı cemiyetler tarafından da kuruma mühim teberrurlarda bulunulmuştur.

Çocuk esirgeme kurumunun gelir kaynakları arttığından önümüzdeki yıl bütçesi 6500 liraya çıkarılmıştır.

Kongre sonunda yeni idare heyeti seçimi yapılmış ve eski idare heyetinin faaliyeti takdirle karşılandığından intihab sonunda yerlerinde ipka edilmişlerdir.

Taraklıda su

Kasabaya iyi memba suyu getirildi

Taraklı 30 — Taraklı Geyvenin bir nahiyesidir. Burada meyvacılık çok ileri gitmiştir. Bu sene burada kompostoya yarar iri erikler boldur. Bu erğin kurusu dış pazarlarda revaç bulmaktadır.

Daha fazla müşteri temini için kurutma ve ambalaj işlerini öğretmek üzere bir meyva istasyonu kurulması isteniyor.

Taraklıda iyi içme suyu yoktu. Halkın gayretle Çamlıtepe adındaki memba suyu kasabaya getirilmiş ve 1,648 nüfuslu olan kasabada 9 çeşme yapılmıştır. Suyun getirilmesinde kaymakam B. Ahmed Bülbülkayanın değerli himmeti vardır.

302 senesinde yapılarak senelerdenberi araba değil, hayvan bile geçmiyen umumî şose, valimiz B. Hamid Oskay'ın gayretle iki senedenberi tamir edilmiştir. Tekrar bozulan yollar yakında tamir edilecektir.

Ceyhana gönderilen muhacirler

Ceyhan (Akşam) — Romanyadan gelen 70 hane göçmen Ceyhana gönderilmiş ve Kırmıt ile Sosyal köylerinde inşa ettirililen 70 eve yerleştirilmiş, terzilere dikmiş makineleri, marangozlara, demircilere, berberlere lâzım gelen âlât ve edevat çifçilere de tarla ve çift ve çubuk âletleri tevzi edilmiştir.

Izmir mektupları

İzmirde Çiçek gecesi, İncir gecesi hazırlıkları

Kültürpark fuar açılmadan da mühim bir hareket merkezi oldu

İzmir (Akşam) — İzmir fuar komitesi, Türkiye'deki bütün ticaret ve sanayi odalarına bir tamim göndermiş, bu seneki fuar her bakımdan daha mükemmel ve modern bir eser olacağı için ticaret ve sanayi odalarının daha geniş mikyasta iştiraklerinin kendi menfaatlerine uygun olacağını bildirmiş, muntakalarına aid mahsulât ve mamulâtın teşhiri için fuar sahasında kaç metre murabbai yer istediklerini sormuştur. Yapılan hazırlıkların ehemmiyet ve büyüklüğü nazarı dikkate alınrsa bu seneki fuarın, geçen yıllardan çok üstün olacağı anlaşılır. Bu itibarla ticaret ve sanayi odalarımızın, bu seneki fuara daha geniş şekilde iştirakleri beklenmektedir.

Elektrik işi

Bu seneki fuarda ziya oyunları, elektrik tesisatı geniş yer tutmaktadır. Yapılan tedkiklerde fuar için bir günde 740 kilovat elektrik lâzım olacağı anlaşılmış, İzmir Elektrik şirketinden bu miktarın fuara tahsisli mümkün olup olmayacağı sorulmuştur. Şirket müdürlüğü, elektrik santralının tevsi inşaatı, fuar zamanına kadar mümkün olmazsa, şirkete fuara ancak 640 kilovat verilebileceğini, fuar komitesi reisliğine bildirmiştir.

Nafia Vekâleti, İzmir Elektrik ve Travay şirketi tesisatını tedkik ettir-

meğe karar vermiş, tedkikat için vekâlet elektrik ve makine mühendislerinden B. Hüseyin ve Adnanı İzmir'e göndermiştir. Mühendisler, tedkiklere başlamışlardır. Mühendislerin tedkikat için Ankaradan gelmiş olmaları, İzmir Elektrik ve Tramvay şirketinin de hükümetçe satın olacağı hakkında bazı şayialara sebebiyet vermiştir. Henüz bu hususta hükümetçe verilmiş bir karar olmadığı anlaşılmıştır.

Asfalt ve beton yollar

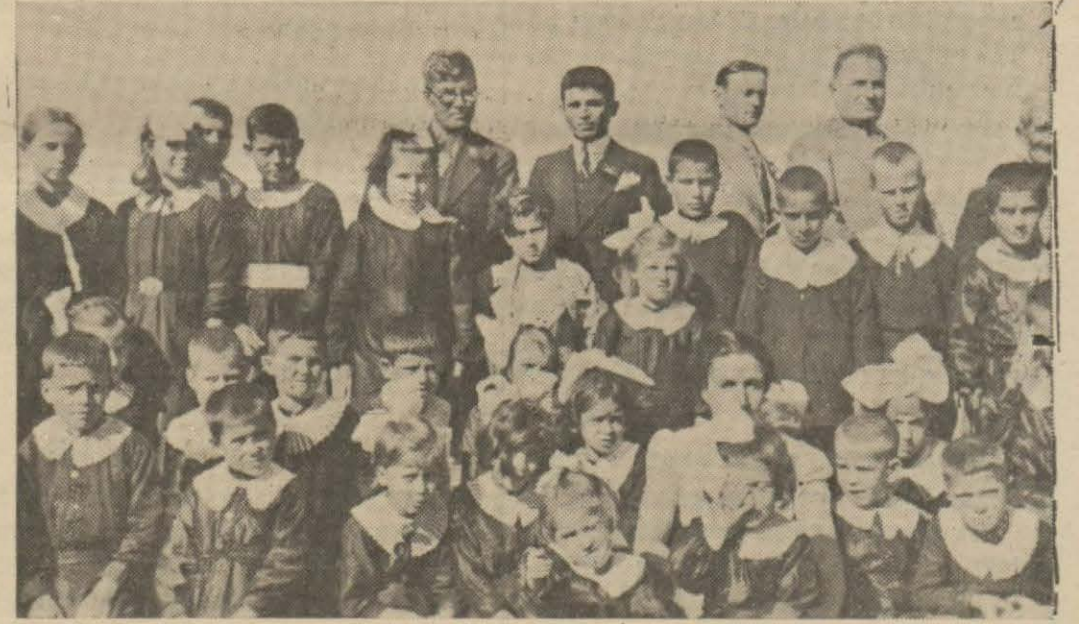
Belediye ve fuar komitesi, Kültürparktaki esas yolların inşasına şimdiden başlamıştır. Beton ve asfalt yollar, fuarın açılma zamanından bir ay evvel tamamlanacaktır. Beton tur yolu ikmal edilmiştir. Hayvanat bahçesine ve poligona giden yollar asfalt olacaktır.

Patentli eğlence

Kültürparkta patentli bir gece eğlencesi yapılmıştır. Kız ve erkek gençlerimizden kalabalık bir grup bu eğlenceye iştirak etmiş, nezih bir şekilde eğlenmişlerdir. İzmirde ilk defa yapılan böyle bir gece eğlencesi, halkın alâkasile karşılanmıştır. Yakında (Çiçek gecesi) ve (İncir gecesi) gibi muhtelif eğlenceler yapılacaktır. Kültürpark, fuar açılmadan da İzmir halkının bir hareket ve eğlence yeri olmuştur.

Gaziantep (Akşam) — Şehrimiz Esirgeme kurumu şehir kulübü salonunda kostümlü bir balo verilmiştir. Balo büyük bir rağbet görmüş, bir çok bayanlar, millî kıyafetlerle baloya gelmişlerdir. Yukarıki klişe baliya gelen bayanlar, millî kıyafetlerle baloya gelmişlerdir. Yukarıki klişe baloya gelen bir kısım bayanları millî kıyafetlerle gösteriyor.

İzmir (Akşam) — İzmirle bağlı Seydiköy ilk okul talebesi, ders yılının sonu münasebetle mekteplerinde bir müsamere vermiş ve halkın alkışlarıyla karşılanmıştır. Mekteb talim ve tedris heyetinin muvaffakiyeti halk tarafından takdir edilmiştir. Yukarıdaki resimde Seydiköy ilk okul son sınıf talebesi öğretmenlerle bir arada görünüyor.

MAZİNİN YÜKÜ ALTINDA...

Aşk ve macera romanı

Nakleden: (Vâ-Nû)

Tefrika No. 26

— Böyle sözler söylemeyin... Benim babam maddî mânilere hiç ehemmiyet vermez... Onun insanı manen takdir etmesi yeter!..

— Fakat âlem ne diyecek? Sizin gibi zengin bir kızla izdivacım...

— Âlemin fikrinden size ne? İki üç münasebetsiz insanın sözleri yüzünden büyük bir saadet yıkılır mı?... Hem sizin mesleğiniz var; istikbaliniz parlak... Seviyece birbirimizden zerre farkımız yoktur!

Genç kız, bütün kanaatle, bütün coşkunluğile kozunu müdafaa ediyordu. Delikanlı sevgilisinin küçük ellerini öperek:

— Bütün hayatımca sizi mesud etmeğe çalışacağım!.. Yarın babanızdan resmen sizi istiyeceğim! - dedi.

Nazan güldü:

— Eminim ki babam bu işin çoktan farkına varmıştır. Hiç te şaşmıyacak... Ve gözleri muhabbetle dolu, kalbleri heyecanla çarparak, saadet yoluna doğru yürümeğe başladılar.

Celâl'in annesi, oğlu kendinden ay-

rıldıktanberberi çifliğinde bir başına yaşıyordu. Çağından evvel saçları beyazlaşmış, munis yüzlü, sakın bir kadındı. Kocasını öldükten sonra bütün hayatını evlâdına vakfetmişti. Yüzünde asla sönmiyen bir hüznün alâmi vardı. O şimdi hayatta yapılmaz bir kadındı. Hele oğlu kendinden uzaklaştığındanberi, yegâne zevki ondan sık sık mektub almaktı.

Zengin değildi. Kocasından bağlanan maaş ve çifliktan gelen cüzü varıdat bu alâyişsiz sakın hayatını kimseye muhtac olmaksızın devam ettiriyordu.

Son senelerde, çalışması sayesinde, çifliğin varidatı artmaktaydı. Bütün civar, bu kadının azmini, gayretini takdirle söylüyordu.

O gün gene odasında oturmuş, hesablarına bakarken, hizmetçi kız, koşarak içeri girdi:

— Hanımcağım! Hanımcağım! Müjde!.. Celâl bey geldi!

Kadın, sevinçle yerinden fırladı. Bahçeye doğru yürüdü. Delikanlı neşşeyle parlıyan gözlerle annesine bak-

tı; kadıncağızı kucakladı; onu büyük bir coşkunlukla öptü.

— Ne iyi oldu Celâl'ciğim!.. Ben seni sekiz gün sonra geleceksin sanıyordum...

— İzin aldım anne... Koşa koşa buraya geldim. Sana neler söyleyeceğim!.. Dur fakat bir elimi yüzümü yıkayım da geleyim... Toz içindeyim!..

Kadın yalnız kahnca, oğlunun neler söyleyeceğini merakla düşündü. Celâl'de gayritabii bir hal vardı. Bu kadar neşelli olduğu vaki değildi.

Delikanlı, yüzlü gözlü yıkanmış, bağı taranmış, içeriye girince, ilk sözü şu oldu:

— Anne!.. Ben işimden çıkarsam ne dersin?

— Ne diyeceğim oğlum... Senin aklın başında!.. Ne muvafık görürsen öyle yaparsın... Zaten ben senin bu işte olmandan memnun değilim ki...

— Fakat anneciğim!.. Galiba yavaş yavaş bahriyelilikten de uzaklaşıp ticarete gireceğim!

Kadın, merakla: — Nasıl ticaret yapacaksın, oğlum?.. Paramız yok ki...

Genç erkek, bir kahkaha atarak: — Sermayeye hacet yok, Anne!.. Harikulâde bir iş... Büyük bir şirketin müdürü olacağım!

Kadın, halecanla oğluna bakıyordu: Acaba çocuğu çıldırmış mıydı... Bu kimsesiz ve tecrübesiz genci kim

elinden tutup böyle bir mevkie koyabilecekti?

Delikanlı devam etti:

— Üzülme anne... Kısa keseyim... Sana meseleyi anlatayım: Ben çok meşhur bir tüccarın kızını ölümden kurtardım. Sonra bu aileyle gayet iyi ahab olduk. İşte babası bana bu mevkiyi teklif ediyor. Ne dersin?

Anne, sevinçle:

— Hiç tereddüd edilir mi, oğlum?.. Âdeta piyango! Kuyruklu yıldız!.. Hemen kabul et!

— Ettim, anneciğim! Hiç meraklanma!

— Oh, ne memnunum! Bilsen bu denizde dolaşmaların beni nasıl üzüyordü... Fakat bana niçin mektublarında bu yeni ahbablarından bahsetmedin?

Delikanlı hafifce kızarak:

— Kabahatliyim anneciğim!.. Hakkın var... Fakat sevindirecek bir şey daha söyleyeceğim; Eminim, kusurumu affedeceksin!

Kadın, anne hissini verdiği bir kuvvetle, tereddüdsüz:

— Anladım! - dedi. - Evleneceksin... Kurtardığın genç kızla...

Celâl, başını sallayıp gülümsüyerek cevabı dedi ve annesinin boynuna sarıldı.

Uzun uzun kucaklaştılar. Senelerdenberi biçare kadın bu kadar saadet

hissetmemişti. Oğlu iyi bir mevkie geçecekti; hoşlandığı, sevdiği zengin bir kızla evlenecekti!

Bu, Cenabı hakkın ne büyük lütüfidir!

Sevinçle sesi titriyerek:

— Oh, çok memnunum, çok mesudum yavrucuğum... Allah bahtiyar etsin...

— Ya ben, anneciğim... Saadetime pâyân yok!

Yemek zaten hazır olduğu için, sofraya oturdular. Celâl hem iştihali iştihali karnını doyuruyor, hem de annesine nişanlısını methediyordu.

— Yakında onu görürsün anneciğim... Bak, nasıl seveceksin... İstanbulla giderken seni beraber götürceğim! Oğlunun coşkunluklarına kadın gülüyor; boyuna soruyordu:

— Şu küçük hanımı biraz bana tarif et, bakalım... Nasıl?

— Uzun boylu, siyah gözlü... Gözleri çok güzel!... Hem akıllı, hem iyi ahlâklı...

— Ne gibi iyi ahlâklı?

— Sık sık raslanan züppe kızlardan değil... Ev hanımı, malûmât!.. Göreceksin ya, anneciğim... Nazan'a sen de bayılacaksın!

Annesi, şaka ederek:

— İnciyi bulmuşsun vesellâm! — Alay etme, anne... Görünce, böyle söylediğine pişman olursun.

(Arkası var)

Edebiyata karıştırılan kan!

Tanınmış iki Fransız muharriri kılıçla düello etti

Kolundan yaralanan Eduar Burde hem Bernştayna hem de eserlerine hakaret etmişti...

Doktorun çantaları

Bu evin bahçesinde yuruştular.

Gazete fotoğrafçıları pusuda...

Eduar Burde

24 ağustos 1836 da Fransada ilk defa iki muharrir düello etti ve bu hâdisse matbuatta gürültülü aksiler uyandırdı. Düello edenler Emil dö Jirarden ile Arman Karrel'di. Tabanca ile vuruştular, Jirarden yaralandı, Karrel öldü.

1938 de Henri Bernştayn ile Eduar Burde cedlerinin kabadayılığını ihya etmek istediler. Onlar da düello ettiler. Vuruşma kılıçla oldu. Burdenin kolu biraz çizildi.

On dokuzuncu asrın sonlarına kadar düellolar ya siyasî sebeplerden doğardı, veya aşkla gözü kararanlar düello ederlerdi.

Yirminci asrın bu düellosu ise edebiyatın doğurduğu bir hâdisedir.

Vakanın kahramanları: 1 — Henri Bernştayn. Büyük harbe kadar Fransanın en şöhretli tiyatro müelliflerinden bir genç. Fransız sahnesinde kendine has bir ekol yapmış sayılabilir. Adı beynelmileleşmiş. Harp sonunda yeni bir şöhret yapmak istiyor. Ütra modern eserler yazmağa başlıyor; genç nesle meydan okuyor. Gelgelelim yeni eserleri, eski eserleri kadar beğenilmiyor...

2 — Eduar Burde. Harp sonu müelliflerinden. Tiyatro eserleri yazıyor. Fakat asıl şöhreti muharrirlikten ziyade idarecilikte. Komedi Fransezi avucunun içine alıyor...

Bernştaynın, Komedi Franseзде bir eseri var: Jüdit. Bu eser ilk defa 1922 de Jimnaz tiyatrosunda temsil edildi. Emil Fabir geçen sene eseri Komedi Franseзде kabul etti. Bundan sonra o çekildi, yerine Burde geldi...

Bu da ayrı bir edebî hâdisedir. Komedi Franseзде modernleştirme cereyanı galebe çalınca, eski idareyi değiştirdiler. Burde, Batı, Juve gibi gençler eski zaman sahnesini yeni zaman sah-

Burde yaralanıyor...

nesi haline koydular.

İşte bu arada Bernştayn, Jüditin ne zaman oynanacağını anlamak istiyordu... Burde Bernştaynı bir hayli atlattıktan sonra nihayet bir tarih tebit etti.

Bundan sonra Bernştayn eserini oynatmaktan vaz geçti ve Burdeye şu açık mektubu yazdı:

«Siz Komedi Franseзде direktör bulunduğunuz müddetçe ben eserimi sahneye koydurmayacağım. Sebebini izah edeyim: — Komedi Franseзде başına geldiğiniz zaman birbirimizle dargındık. Senelerdenberi konuşmuyorduk.

Jüdit mart sonlarında, yani sizin geldiğinizden on beş gün sonra temsil edilecekti, bu kontratla mukarrerdi. Siz gelince kontratı bozdunuz, daha doğrusu yapılan bir kontratı riyet etmediniz. Maarif vekâletine şikâyet ettim. Bunun üzerine durumunuzu değiştirdiniz, yeni bir mukavele imza ettik. Ne yazık ki bu mukaveleye de riyet etmediniz. Ben de artık Jüdit'i ve Jüdit'le beraber diğer eserleri bu arada «Sır» ile «Bora»yı da geri alıyorum.

Vuruşuyorlar....

«Hareket tarzınıza teessüf ederim. Siz bir müelliftiniz. Kalemı bıraktınız, bir devlet müessesesinin başına geçtiniz ve ilk işiniz bir meslektaşınıza kötü muamele etmek oldu. Bu sizin oynadığınız rolü, selefelerinizden hiç biri oynamamıştır. Saygılarımı sunarım bay direktör.»

Bernştayn bundan 27 sene evvel gene Komedi Franseзде tehdit etmişti! «İstediyimi yapmazsanız «Ben öldükten sonra...» eserimi geri alırım» demişti.

Yirmi yedi sene evvel, Bernştaynın eserleri Komedi Franseзде için oldukça kıymetliydi. Bu tehdidin yeri vardı. Fakat bugün artık «Bora»ya rağbet kalmamıştır. 1922 de temsil edilip beğenilmiyen Jüditin ise 1938 de rağbet göreceği de şüphelidir.

Bir türlü eskidiğini kabul etmeyip, Fransız tiyatrosuna hâkimim vehmini taşıyan bir müellifin bu kuru tehdidi neye yarar?... Burde gibi bir tiyatro adamı da böyle bir tehdide kulak asar mı!

Eduar Burde kulak asmadı amma, hakiakti de açıktan açığa söyledi. Bernştayna şu cevabı verdi:

— Eserlerinizi

geri almak hakkınızdır. Esasen «Sır» ile «Bora» oynana oynana pörsüdü, rağbetten düştü. Ben de bunu göz önünde tutarak artık sahneye koymuyorum.

Komedi Franseзде gelince: O bugüne kadar «Ben öldükten sonra...» Sız yaşadı bundan sonra da «Sır» ve «Bora»sız yaşayacaktır.

«Şimdi hareket tarzıma teessüf etmenize gelelim. Bana teessüf ediyorsunuz ve selefelerimden hiç birinin böyle bir rol oynamadığını yazıyorsunuz. «Hata ediyorsunuz. Kelimelerimi tartarak söylüyorsunuz: Sız hiç kimse'nin tarzı hareketini takdir veya tehzil edecek kabiliyette bir insan değilsiniz, hele benim tarzı hareketimi tehzil veya takdir kabiliyetinden tamammile mahrumsunuz.

«Bu neşriyatı «Jüdit» üzerine halkın teccüstünü celbetmek için yaptığınızı da biliyorum amma, beyhude zahmet ettiniz. Jüdit temsil edilmeyecek, edilmesi de kimsenin umurunda olmayacaktır.

1836 da Emil dö Jirarden siyasî makaleler yazan Karrel için: «Dürüst ve namuslu bir adam olduğunda şüphem var» demişti. Bu söz üzerine Karrel tabancaya sarılmıştı.

1938 de Burde meşhur bir muharririn meşhur eserleri hakkında kısaca şu hükmü verdi: «Kıymetli olduklarında şüphem var» Bernştayn kılıca sarıldı.

Düello hâdisesinin başlangıcını filme alalım:

20 mayıs 1938: Sabah saat 5 — Bay Bernştaynın evinin önü. Gazeteciler, fotoğrafçılar, sinemacılar ve bir de radyo kamyonu. Elli kadar otomobil... Amma müellifin kapısı açılmıyor.

S. İ. S.

(Devamı 8 inci sahifede)

Bernştayn gidiyor...

Yazan: Sermed Muhtar Alus

Tefrika No. 77

NANEMOLLA

O gün yobazlar caddeleri tekbirlere, tehliilere, nidalara boğarlarken, valz geçenerin en hararetlisi o olmuştü.

Siyasetten tutturani; Moskof elçisinin İstanbulla 30. bin Kaznak neferi getirteceğini, halkı kırdıracağını, hilâfetpenahın ilmi nücum ve istirlaba kurban giderek bunlara rızadade olduğunu söyleyen hocafendi..

Odadaki koltuklarda üç erkek daha var:

Kurban Oseb, Arab Tayfur, Asalı... Kurban Oseb, o zamanki İstanbulun en meşhur mukallidi, komiğidir. Gece gündüz vükelâların, paşaların meclisinde..

O kadar şen, alaycı, şakacı ki şakası kimsese batmıyor. Buluttan en nem kapanlar, yağmurdan bahsedilirken (bana ördek dedin) diye ayaklanacaklar, mintarafillah bu adama karşı kuzu. En ağır ezgilerle bile son derecede lâübalı..

Ne numaraları var, ne numaraları... Tuhaf tuhaf hikâyeler mi dersin, yüksek kimselerin tıptıpına taklidlerini mi istersin; büyüklerini ağzına sokarak, yüz göz buruşturarak, surat değiştirmeler mi? (Vanterlok) luk denilen karnımın içinden konuşmalar mı? Hayvan sesleri çıkarmak, kuşlar gibi ötmek, hokkabazlıklar yapmak.

Onu kolay kolay ele geçirmek herkese nasib değildi... Boş günü gecesini yok ki, mutlaka büyüklerin birinde. Sanıyen nazlı; canı isterse gidiyor, istemezse (hastayım) diyip atlatıveriyor.

Yakından tanımadığı kimselere, torba dolusu lira alacağını bilse, baş çevirip yürüyüveriyor.

Molla bey alargada durarak, hurucu evvelâ Süleymaniye de Tiryaki çarşısındaki kahvelerin birinden, sonra Beyazıddaki Karamanlı Sarafimin kıraathanesinden, daha sonra Mahmudiye caddesindeki bir dükkân odasından takib etmişti.

Hareketin muvaffakiyetle neticellenmesini, sadrazam ve şeyhislâmın tekerlenmesini görünce, softa kalabalığının en ön saflarında bulunan Asalı çağırılmıştı.

Kulağını bükmüş, saraya adam koşturtup Eşrefe de haber salmıştı... O gece felekten bir gece daha çalacaklar...

İşte Saraylının Nişancadaki evinin misafir odasında, baş sedirde, Molla beyin yanındaki de Pembetendi. Muhafızı Arab Tayfuru yanına alıp davete icabet etmişti.

İçkiler içiliyor, sazlar çalınmıyor, heyheyler birbirini bastırıyordu.

Tarandil hanım hem sakillikte, hem de kâh ondan kâh bundan, sazların çeşidini gygylatmada, zımbırdatmada.

Kendi nümunelik olmak üzere yosmaların hepsi son derecede süslü... Arkalarında kısa kollu, açık yakalı ipek fistanlar. Gerdanlar, sineler, kollar meydanda; elmaslar içindeler.

İçki sarmağa başlamış, hepsi de se se serpe... Kolan gibi saçları dökmüşler, açılıp saçılmışlar, itişerek kakışarak şakalaşıyorlar.

Keman, tanbur, ud, kanun taksim geçerken, gazeller, maniler okunurken, boş kalanlar cıvılcıvıl (el elüstünde), (tente), (masana) oyunlarında:

— Ben kama bastım!..

— Affetmişsin onu, ebe sensin!..

— Hadi şunu altı okkalık edelim!

— Ne duruyoruz, kalkın kızlar!..

Ebeyi kollarından, bacaklarından yakalar yakalamaz, çekişe çekişe, bağırtılar çığırtilarla odanın içinde dört döndürmedeler.

Ne dersiniz, Molla bey de o taraflara karşı atınazar yok.

Eşrefin yanbaşında... Keyfi keyif, neşesi neşe; bülbül gibi şakırıyor, du du gibi ötüyor, fakat keyfi, neşesi, bülbüllüğü, duduluğu hep Pembeye müteveccih.

— İşbu çengüçagane, şevkutarab, işinuş senin nam ve şerefine Pembeciğim. Badenuş ol, keyfe er, mahmur-laş!..

Saraylı, elinde elmastraş iki raki kadehi, karşılama dikildi:

— Yalansa gençliğime doymayım, sürüm sürüm sürüneyim ki Pamuk baciya şimdi büyük selvi sandığımı

açtırtım, bunları çıkarttım. Bilin bakayım bunlar kimden yadigar?

Bir poz alarak kadehleri uzattı: — İşte sultan Mecid efendimizin kullandığı bâde kadehleri!.. Buyrun bunlarla için, cennetmekâna rahmet okuyun!..

Molla bey, kutnu kaplı minderden aşağı kendini attı:

— Kibleli şerif, Beytullah ne taraf-ta?

Sinan efendi kösteğindeki kiblenü-masına bakıp gösterirken, Asalı ayaklandı:

— Sinancığım kiblenüman bozuk; o cihet Kumkapının çöp iskelesi..

Kurban Oseb, bir tekerleme yaptı: — Allahın evini mi soorsun?.. Yer, gök Allahın mekânı; istediğin tarafına dön Molla beyim!

Göbekli, duvardaki resim çerçevesinin karşısında, Otellonun Desdemona'yı yatağında boğuşunu gösteren taş basması levhanın önünde, secdeye vardı:

— Validi macidim, Rumeli sudurundan Haclet'i efendi cennetkarının ve liyünnaamı, otuz birinci padişah âl osman Abdülmecid hanın ruhu pür fütuhuna illâhilfatihâ!..

Kurban Oseb, taklidi hikâyelerine (1) girişti:

Bir gün, köprüden Boğaziçi vapuruna binip, yan kamaraya girip, Büyükderede bilmem kime misafir gidiyormuş. Vapur Beşiktaş iskelesine yanaşınca bir de baksın ki musahibi sanî Haşım ağa dalıyor kamaraya...

Kurban etekliyor, ayaklıyor... Arab: — Nevazilim var kapa pencereleri, sonra otur karmızı kulak!.. emrini verdikten sonra hemen horultuda, leş gibi uykuda... Deli uykululardan. Mut-tasil sağa sola dönmede; kollarını bacaklarını oradan oraya atmada; sayıklayış ta tamam.

Arab geliyor geliyor, bunun üstüne yükleniyor; suratı boynunda. Kıpırdanmak, kalkmak mı?... Ne mümkün, uyanıverirse, öfkesinden gemiyi batırmağa kadar varır.

Oseb efendi ezile büzüle, sıcaktan ter döke döke, eriyecek haldeyken vapur Rumelihisarına yanaşıyor. Teşrifatlı divanı hûmayun, zürefadan Ahmed Siret bey kamaraya giriyor. Kurban, yerinde:

— Kusura bakma, beyciğim, diyor. Kulak dibime sülük tuttum!..

Bir hikâyesi daha:

Bu sefer de, hatırlı zatlardan birle ve o gece âlem yapmak üzere, Paşalimanındaki yalaya gidiyorlarmış. Üsküdar vapurunun güvertesinde otururlarken o zat:

— Şuracıkta bir tuhafılık yapıver!.. demiş.

Kurban Oseb düşünürken, ileriki kanepelerde oturan biri gözüne ilişmiş, Elinde koca bir üvez hevengi var.

Kurban, hemen fesini keleşler gibi kulaklarına çekip, büyüklerini aşağı sarkıtıp, ceketini de çıkarıp adamın yanına gitmiş; boynunu bükmüş:

— Efendi birader bana bir üvez verir misin, pek imrendim!..

Üvezi yiyerek güzip yerine oturduktan sonra fesli delizlere, büyüklerini burarak, ceketini giyerek haydi gene hevenkliye.

Değişik sesle:

— Bana bir tane lütfeder misiniz beyim, üvezi pek severim!..

Adam bir tane daha vermiş... Arından, büyükler ağzda, pardösü sırta, bir daha oraya. Rum ağzile istemedi...

Böylece mütemadiyen çehre, kılık, ses değiştirerek üvez isterken adamcağız:

— Bu vapurda bu cenabetin ne çok meraklısı varmış!.. deyip hevengi denize fırlatmış.

Kurban Oseb, bu kabilden bir iki hikâye daha geçtikten sonra başka taklidlere de girişti.

Fesinin altını kıvrıp şapkaya benzeterek, Rus elçisinin Babâliye geliş, sakit sadrazamın taklak kıla kıla karışlayışı.

Arkasından, eski şeyhislâmın taklidleri... Masadaki salata tabaklarının yağlarına bakıp bakıp:

(Arkası var)

(1) Bu hikâyeler eski kimselerden not edilmiştir. Bizat Kurban Osebin fikraları ve maceralarıdır.

AKŞAM SPOR

Pera, Tamşvarı 3 - 2 yendi

Güzel bir oyun çıkaran Peralılar haklı bir galibiyet kazandılar

Maçtan evvel iki takım bir arada

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan Tamşvar takımı dün ikinci maçını gayri federelerin kuvvetli kütüplerinden Pera ile yaptı.

Bir müddettenberi formuna girmeye başlayan Peralılar bu maçı güzel bir oyundan sonra 3-2 kazanmağa muvaffak oldular.

Tamşvarlılar kendilerinden beklenen oyunu gösteremedikleri gibi birçok defalar rakiplerinden aşağı kalarak oyunun tabii cereyanı olan bir netice ile sahadan mağlup olarak ayrıldılar. Şazi Tezcanın idare ettiği oyuna takımlar şu kadrolarla çıktılar:

Pera: Koço - Civeleki, Hristo - Etyen, Angelidis, Çağış - Cambaz, Culafı, Boduri, Bambino, Todori.

Tamşvar: Hikler - Gerber, Galoğlu - Yanosi, Kohn, Farago - Persam, Stokseger, Vetzer, Fot, Reiter.

Oyuna Tamşvarın hücumile başlandı. Pera müdafaasında kesilen bu hücumdan sonra oyun Rumenlerin nisif sahasına intikal etti. Bir müddet devam eden Pera akınları neticesiz geçtikten sonra 6 ncı dakikada Rumenler sağdan yaptıkları bir akında sağağın 15 metreden çektiği sıkı bir şüt üst direğe çarparak geri döndü.

PERANIN BİRİNCİ GOLÜ

16 ncı dakikada Angelidis solaçık Todoriye derin bir pas verdi. Todori'nin çok güzel ortaldığı topu Bambino yerinde bir kafa vuruşu ile çıkış yapan kaleciden kurtardı. Bodurin de bir diz darbesiyle boş kalan kaleye Peranın ilk golünü yaptı.

Rumenler, golden sonra Pera kalesine bir iki tehlikeli akın yaptılarsa da güzel bir oyun çıkaran Koço çekilen birkaç şütün muvaffakiyetle kurtardı.

TAMŞVARIN BİRİNCİ GOLÜ

27 ncı dakikada Pera aleyhine bir kornere oldu. Peralılar bunu ancak favulle durdurabildiler. Çekilen frikik kale önünü karıştırdığı bir sırada sağağın sıkı bir şütünü kaleci ancak durdurabildi, yetişen sağığ te hafif bir darbe ile takımın ilk golünü yaptı.

Bundan sonra başka sayı çıkmadan birinci devre 1-1 berabere bitti.

İKİNCİ DEVRE VE PERANIN İKİNCİ GOLÜ

İkinci devre başlar başlamaz Peralılar Tamşvar kalesine indiler. Rumen kalecisi çekilen şütün kornere attı. Kornerden gelen topu Bambino çok güzel bir vuruşla Tamşvar kalesine soktu.

TAMŞVARIN İKİNCİ GOLÜ

Oyun bir müddet ortalarda oynandıktan sonra Tamşvarlılar hâkim vaziyete geçtiler. 13 üncü dakikada kaleci ile karşı karşıya kalan solçileri muhakkak bir gol fırsatı kaçırdıktan iki dakika sonra aynı oyuncu 20 metreden güzel bir şüt ile takımına bir gol kazandırdı.

PERANIN ÜÇÜNCÜ GOLÜ

Top ortaya gelir gelmez Peranın yaptığı akında iki bek arasında ilerleyen Boduri aldığı pası güzel kullanarak takımının galibiyet golünü yapmağa muvaffak oldu.

Oyunun bundan sonraki kısmı Tamşvarlıların hâkimiyeti altında geçti. Fakat enerjik bir oyun çıkaran

Güreş müsabakaları

Federasyon büyük bir program hazırladı

Ankara 31 (Akşam) — Güreş federasyonu 4 ve 5 haziran burda yapılacak Türkiye serbes güreş şampiyonluğu müsabakaları için büyük bir program hazırlamıştır. Bu programa göre müsabakaya iştirak etmek üzere Ankaraya gelecek güreşçiler, müsabakalardan evvel Başveklî Celâl Bayarı ve Ankara valisi Nevzad Tandoğanı ziyaret edecekler, Ulus meydanında büyük bir resmi geçit yapacaklardır.

Müsabakalara iştirak edecek güreşçilerin sayısı seksen bulmaktadır. Müsabakaların safahatının radyo vasıtasıyla bütün Türkiyeye bildirilmesi için tertibat alınmıştır.

Güreş federasyonu güreşçilerimizin Ankarada kalacakları müddet zarfında Ankarayı iyice gezmeleri ve tanımaları için ayrıca bir program yapmıştır.

Ankara 31 (Akşam) — Güreşçilerimizle Fenlandiya güreşçileri arasında haziranın on birinde İstanbulda yapılacak güreş müsabakaları önümüzdeki sonbahara tehir edilmiştir.

Konyada güreş birincilikleri bitti

Konya (Akşam) — Yedi vilayetten kırk iki güreşçinin iştirakile iki gündüzenberi devam eden Türkiye birinciliği grup güreşleri bitmiştir.

Güreşlerden sonra grup idarecisi B. Nuri ve Eskişehir güreşçileri kafile reisi B. İhsan Konyalı beş on dakika gösteriş güreşleri yapmışlardır.

Kazanan güreşçilerin isimleri şunlardır:

56 kilo: Ziya (Eskişehir), 61 kilo: Kâzım (Eskişehir), 66 kilo: Mehmed (Afyon), 73 kilo: Ali Ahmed (Konya), 79 kilo: Faruk (Konya), 87 kilo: Cemal (İsparta), ağır siklet: Ahmed (Burdur).

Puan hesabı: 15 puanla Eskişehir birinci, yedilerle Isparta, Burdur ikinci, altı puanla Konya üçüncü, beş puanla Antalya dördüncü, dört puanla Afyon beşinci, Kütahya altıncıdır.

Her sikletteki grup birincilerini Ankaraya götürmek üzere mintaka sekreteri B. Hasan Güngörün memur edileceği tahmin ediliyor.

940 olimpiyadı ve İsviçre

Zürich 31 (A.A.) — İsviçre, olimpiyad komitesi, muhtelif spor teşkilatlarına 1940 da Tokyoda icra edilecek olan olimpiyad oyunlarına, bu oyunların açılmasından bir sene evvel Japonya gene harb halinde bulunduğu takdirde, iştirak etmemeye davet eylemeğe karar vermiştir.

İsviçre telgraf ajansı, bu kararın olimpiyad zihniyetlerine tevfikane itihaz edilmiş olduğunu beyan etmektedir.

Orduda futbol ve güreş maçları

Vona Aktas takımına 2 - 0 galib gelen Fatsa Spor gücü oyuncularını

Ordu (Akşam) — Cumhuriyet meydanında ve kesif bir kalabalık huzurunda yapılan maçı Fatsa Spor gücü ve Vona Aktas takımları arasında yapılan maç, Fatsa Spor gücünün 2 - 0 galibiyetiyle neticelenmiştir.

Ordu atletizm ajansı B. Besim, güreş ajansı B. Nizamettin, Fatsa liman reisi B. Naziften mürekkebe hakem heyeti huzurunda yapılan güreş müsabakalarında en hafif siklet şampiyonluğuna Fatsadan Şükrü, hafif siklet şampiyonluğuna Vonadan Ziya, yarı orta siklet şampiyonluğuna Fatsadan Hulûsi, orta siklet şampiyonluğuna Fatsadan küçük Şükrü, yarı ağır siklet şampiyonluğunu Ordu Gençler yurdundan Ali kazanmışlardır. Bu pehlivanlar 25 mayısta Fatsa liman reisi B. Nazif Aranın başkanlığı altında Ankaraya hareket etmişlerdir.

Edebiyata karıştırılan kan!

(Baş tarafı 7 nci sahifede)

Saat 7 — Düello öğleden sonra 1 de olacaktı. Acaba gazetecileri atlatmak için mi yalan haberler yayıyorlar?

Saat 8 — Kapıcı eşikte görüldü... Üstüne hücum ettiler. Adam hemen içeri kaçtı, kapıyı kapadı.

Saat 8,10 — Hizmetçi çıktı... Ne olsa kadındır, dilini tutamaz... Tamam, tutamadı da: «Bay telefonunu söktü... Öğle yemeği için iki pizola ile fasulye ısmarladı.»

Saat 10 — Ağızdan ağıza bir haber daha: «Saat 1 i çeyrek geçe herşey olup bitecek.»

Saat 12,20 — Arka kapıdan bir kadın çıktı. Kolunda iki kılıç var. Bir taksiye atladı... Yirmi dakika sonra döndü. Demek yakın bir yerde vurulacaklar.

Saat 12,45 — Bahçe kapısından bir otomobil çıktı. İçinde bay Bernştayn var... Paris sokaklarında otomobiller otomobilleri kovalıyor. Elli otomobil çivill geçidlerden geçiyor... Heyecanlı bir Amerikan filmi çevriliyor sanki... Zabita memurları otomobillerin numaralarını almağa gayret ediyor.

Saat 12,50 — Nöyi'de Perone sokağı. Bayan Foşye Magnanın «Küçük Venedik» villâsı...

Saat 1 — Bernştayn ile Burde elle rinde kılıç karşı karşıya... Dört şahid var: Piyer Bünua, Pol Moran, Şarl Mere, Röne Prefelan. Bir de doktor. Düelloyu meşhur düello kahramanı Jan-Jozef-Röno idare ediyor...

— Bir... İki... Üç!...

Kılıçlar karşılaşıyor, şıkrıyor... Bir, iki, üç, dakika... Eduar Burde kolumdan hafif yaralanıyor... Amma ehemmiyetsiz bir yara... Düelloya devam etmek istiyor... Doktor mâni oluyor: Mecele kalmamıştır, dava bitmiştir...

Eduar Burde ömründe ne tabanca kullanmıştır, ne de kılıç... Bernştayn ise bu onuncu düellosudur.

S. İ. S.

Brezilyada tevkif edilenler

Riyo dö Janeyro 31 (A.A.) — Entegrallistlerin bir hareketi yüzünden 437 si asker olmak üzere 1804 kişi tevkif edilmişti. Bunlardan 522 sivil ve 52 asker serbes bırakılmıştır.

En tehlikeli noktada en emin nöbetçi

Ağız ve dişlerinizi RADYOLİN

ile temizlerseniz vücudünüzü birçok hastalıklara karşı korumuş olursunuz!

Ağız, mikroplara karşı daima açık olan bir kapıdır. En büyük hastalık mikropları bu kapıdan girer, ağız içinde yerleşir ve çoğalarak vücuda yayılır. Çürük, bakımsız bir tek dişin üstünde milyonlarca mikrop barınabileceğine göre tehlikenin büyüklüğü kolaylıkla anlaşılabilir.

Bu açık kapıya:

RADYOLİN

gibi mikrop hassası % 100 olan bir nöbetçi dikmelisiniz.

RADYOLİN mikropları öldürmekle beraber dişleri beyazlatır, diş etlerini sağlamlaştırır, ağız kokusunu keser.

GRİPİN

Kaşelerinin tesirini öğrenenler baş, diş, adale ağrılarını unuturlar

NEZLE, KIRIKLIK, ROMATİZMA, GRİP VE EMSALİ HASTALIKLARA KARŞI BİRHASSA MÜESSİRDİR.

Terkibi ve tesirindeki sür'at itibarile emsalsiz olan GRİPİNİN 10 tanelik yeni ambalajlarını tercih ediniz. Geceleri tutacak olan ağrıları karşı ihtiyatlı bulunmuş olursunuz.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

İsmine dikkat. Taklidlerinden sakının ve GRİPİN yerine başka bir marka verilerse şiddetle reddediniz

KROM MADENLERİ SONDAJ İŞLERİ

için ve bilhassa sondaj kuruonlarının emsaslarını değiştirmeye muktedir iyi bir ustaya ACELE ihtiyaç vardır. Taliplerin derhal

ETİ BANK İSTANBUL BÜROSUNA

müracaat etmeleri.

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

Bayan tavlâ oynuyor

Neclâ tavlânın kapağını açarken kocası Selime:

— Haydi Selim, dedi, bir beş oyun oynayalım...

Selimin canı sıkıldı. Zira Neclâ ile tavlâ oynamak büyük bir azaptı. Selim gayet iyi tavlâ oynardı. Halbuki Neclâ mütemadiyen yenilirdi. Genç kadın her yenildikçe de kızar, sinirlenir, küplere biter, kocasına çatardı.

Bunun için Selim bazı defalar karısına tavlâda bile, istiyeye istiyeye yenilmek isterdi. Fakat Neclâ o derece fena oynardı ki, Selim gene partiyi kazanırdı. Bunun için Neclâ:

— Haydi Selim, bir beş oyun oynayalım!... Dediği zaman Selimin keyfi kaçmıştı. İtiraz edecek oldu:

— Karıcığım, dedi, yazacak bir iki mektubum var... Tavlâdan vazgeç...

Neclâ sinirlendi:

— Ne demek efendim... Zaten bütün gün evde can sıkıntısından patladım. Sen geldin. Şimdi de bir köşeye çekilip mektup yazmak istiyorsun. Benim hiç eğlenceye ihtiyacım yok mu? Ben mektup filân bilmem... Gel tavlâ oynuyacağız. Yoksa kendine güvenemiyor musun?

İşte Selimin en sinirlendiği cümle bu «Yoksa kendine güvenemiyor musun?» sözü idi. Genç adam sayılı tavlâ oyuncularından olduğu için Neclânın bu sözü üzerine hemen ortaya atıldı. Karısının o acemiği ile kendisine meydan okumasına katiyen tahammül edemezdi. Bu sefer de kafası kızıyordu. Karısının karşısına, tavlânın önüne oturdu. Neclâ sordu:

— Nesine?

Selim bir saniye düşündükten sonra cevap verdi:

— Bir ipekli çorabama... Ben sana yenilsem bir çift ipekli çorap alırım. Sen bana yenilirsen çorabı sen alırsın olmaz mı?

Neclâ bunu kabul etti. Oyuna başladılar. Fakat genç kadın o derece fena oynuyordu ki iki dakika sonra gayet fena bir vaziyete düşmüştü. Selim tavlâda onun beş taşını birden kırmıştı. Neclânın iki taşı daha tehlikede idi. Selim güzel bir zar attı. İşte Neclânın iki taşını daha kırabilirdi. Fakat genç kadın şiddetle:

— O iki taşımı kırarım deme... Başka taraftan oyna... Yoksa karışmam...

Selim gülümsemeğe çalıştı:

— Canım, böyle tehditle oyun olur mu karıcığım... O iki taşı kırmam lâzım...

Neclâ köpürdü:

— Hele taşlarımı kır da göreyim... Hele kır, hele kır... Bak taşlarımı kırıp beni sinirlendirme... Fena yaparım...

— A... Böyle oyun da hiç görmedim... Vaktile, bizim memlekette futbol yeni yeni başladığı sıralarda şimdiki meşhur klublerimizden biri başka bir küple bir maç yapıyor. Oyuncuların biri topu ayağına almış. Ta düşman kalesine kadar yaklaşmış... Tam topu kaleye sokup gol yapacağı sırada rakibin kullandığı kaleci belinden kocaman bir bıçak çıkarmış. Kaleci, top ayağında kendisine doğru ilerleyen oyuncuya bıçağını sallıyarak:

— Yaklaşma... Vallahi yakarım... Barsaklarını deşerim alimallah!... diye bağırmış. Tabii bu vaziyet karşısında kaleye yaklaşabilirdi yaklaş... Seninki de aşağı yukarı bu hesap... Oyunda biraz tehlikeli bir vaziyete düştün mü bıçaklı kaleci gibi tehdide başlıyorsun... Böyle oyun olur mu?

— Ben öyle şey bilmem... Hele bu iki taşımı kır... Tavlâyı kafana geçiririm... Hele şuna bakın... Beni nasıl sinirlendiriyor... Ben sinirleneyim diye değil, biraz eğlenmek için tavlâ oynuyorum canım...

Selim karısının hakikaten sinirlendiğini görünce:

— Peki peki nonoşum... Kızma... diyerek iki taşı kırmaktan vazgeçti. Oyuna devam ettiler. Selim tavlânın «şes» kapılarında birini kaparsa oyunu yüzde yüz kazanacağını biliyordu. Adamcağıza zar geldi. İşte şimdi şes kapısını istediği gibi kapayabilirdi.

Lâkin Neclâ haykırdı:

— Hele şes kapısını kapat... Hele şes kapısını kapat da göreyim... Bu sefer Selim de kızmıştı.

— Amma karıcım... Bu bizimki oyuluktan çıktı da acaba birşey oldu. Böyle tehditle tavlâ oynanır mı?

— Ben onu bunu bilmem, şes kapısını kapatamazsın... Zaten beş taşımı kırдың, fena sinirliyim... Bak karışmam ha...

Selim hakikaten müşkül bir vaziyette kalmıştı. Tavlâda istediği kapıyı yapmağa kalksa karısı kıyamet koparacaktı. Halbuki kapıyı yapmağa da yüreği rahat etmiyordu. Fakat karısını son derece sinirli görünce kapıyı yapmaktan vazgeçti.

Çünkü Neclâ:

— Hele sen o kapıyı yap... Ben de senin yuvanı yaparım... diyordu.

Oyuna tekrar devam ettiler. Selim Neclâyı ilk oyunda mars etmişti. Genç kadın ateşler püskürüyordu:

— Olmaz... Hilekârlık yapıyorsun, zar tutuyorsun... diye mızıkalanıp duruyordu.

Bazen Selime gelen iyi zarları sayıyor:

— Dünyada dinlemem... diyordu, zarları avucunun içinde salladıktan sonra at... Öyle yağma mı var?... Beni budala mı sanıyorsun...

Selimin kafası artık iyiden iyiye kızıyordu. Ne olursa olsun bütün itirazlarına, bütün mızıkçılığına, her şeye, her şeye rağmen Neclâyı adam akıllı yenmeğe karar verdi. Zaten kendisi de iyi oyuncu idi. Üstüste iki mars daha yaptı. Bir tek oyun bile vermeden Neclâyı yenmişti. Fakat genç kadın yenilir yenilmez:

— Hain... Vicdansız, zalim adam... diye tavlâyı önünden itti. Selim afallaşmıştı.

— Ne kızyorsun karıcığım... Oyun bu... İnsan yener de, yenilir de... Buna kızılır mı? diyecek oldu. Fakat Neclâ büsbütün sinirlendi:

— Hele şu cüretkâr adama bakın... Benim gibi sinirli, benim gibi asabî bir kadını tavlâda üstüste üç kere mars ederek yenmeğe utanmıyor musun sen? Ne zalim, ne anlayışsız, ne hain adamsın... Bütün gün ud telleri gibi gerilen sinirlerim biraz yatışsın diye tavlâyı elimden aldım... Sen misin alan?... Binbir hileler yaparak beni üstüste üç kere mars ettin. Benim kadar asabî bir kadını büsbütün sinirlendirmeye utanmıyor musun... Hilekâr sen de...

— A, karıcığım... Rica ederim... Söylediklerini kulağım işitmiyor galiba... Neclâ tavlâda yenildiği zaman o derece sinirlenirdi ki ne söylediğini bilmezdi. Bu sefer hiç oyun almadan üç kere üstüste mars olması onu deli divaneye döndürmüştü.

Kocasından hiddetini alamadığı için âdetâ gözleri yaşarmıştı. Selim:

— Vallahi bu kadar sana dokunacağımı bilseydim yenmezdim... Yenilirdim...

Neclâ ona bir daha çıkıştı:

— Tabii, tabii... türlü türlü hileler yaparsan yenersin...

Selim gülüyordu:

— Haydi... Müteessir olma alacağın çoraptan vazgeçtim...

— Yok hem sinirleneyim, hem yenileyim... Bir de üstelik sana ipekli çorap alayım öyle mi?... Asıl ipekli çorabı sen bana almalısın...

— O niçin şekerim?...

— Niçin olacaktı... Tavlâda beni yenip sinirlendirdiğin için... Teselli makamında...

— Peki, peki... Haydi kızma... Müteessir olma... İsteddiğin çorap olsun... Alırım... Fakat anlamıyorum, sen mi mağlûb oldun? Yoksa ben mi? Hem seni yeneyim... hem de çorabı almak gene bana düşsün... Kârlı iş doğrusu... Aklim varsa durup dinlenmeden seninle tavlâ oynuyayım...

Neclâ gülümsedi, çorap meselesinden memnundu gene tavlâyı yaklaştı:

— Şimdi bu oyunda kararlaştırdığımız çorabı sen bana alacaksın değil mi? Gel yeniden bir beş oynayalım... Amma bu sefer birer şapkasına... Ha kocacığım mükemmel bir fikir değil mi?... Hem ne güzel eğleniyoruz... Amma gene hile yapma emi?

(Bül yıldız)

1 Haziran 938 Çarşamba

Istanbul — Öğle neşriyatı: 12.30: Plâkla Türk musikisi, 12.50: Havadis, 13.05: Plâkla Türk musikisi, 13.30: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: SON.

Akşam neşriyatı: 18.30: Ekonomi ve Arttırma kurumu namına: Konferans: Avni Abacı, 18.45: Kızıl hafta: Konferans: Rüstü Dirliktürk (Kızılaz azası), 19: Plâkla dans musikisi, 19.15: Konferans: Doktor İbrahim Zati (Frenç ve kanserin umumi münasebatı), 19.55: Borsa haberleri, 20: Nezihe ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20.45: Hava raporu, 20.48: Ömer Rıza tarafından arabca söylev, 21: Klâsik Türk musikisi: Nuri Halli ve arkadaşları tarafından, (Saat ayarı), 21.45: ORKESTRA: 1 - Çaykovsky: Marş solnel, 2 - List: Rapsodi No. 14, 3 - Defose: Serenad, 4 - Arensky: Eleji, 22.15: Ajans haberleri, 22.30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı, 23: SON.

Ankara — Öğle neşriyatı: 12.30: Karışık plâk neşriyatı, 12.50: Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları. 13.15: Dahill ve harici haberler.

Akşam neşriyatı: 18.30: Karışık plâk neşriyatı, 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Nihal ve arkadaşları), 20: Saat ayarı ve arapça neşriyat, 20.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Servet Adnan ve arkadaşları), 21: Ulusal Arttırma kurumu namına Sümer Bank hukuk müşaviri Münip Hayri, 21.15: Stüdyo salon orkestrası: 1 - Beethoven: Célébre Menuet, 2 - Tschalkowsky: Canzonetta, 3 - A. Gretschanliniv: Berceuse, 4 - Alberto Gretschanliniv: Berceuse, 4 - Alberto tin Un: An Alle, 22: Ajans haberleri, 22.15: Yarınki program ve istiklâl marşı.

Avrupa İstasyonları

Saat 29 de

Berlin 20,10 orkestra — Danzig 20,10 orkestra — Deutschl. S. 20,30: büyük orkestra — Frankf. 20,10 solistler — Kolonya 20,10 orkestra — Königsberg 20,10 orkestra — Leipzig 20,10 konser — Münih 20,10 Frankfurtan nakil — Viyana 20,10 orkestra — Berom. 20,10 salon muzikası — Brüksel II 20 piyano — Budap. 20 çigan muzikasına devam, 20,30 opera — Bükreş 20 konser — Drotivç 20,15 askerî muzika — Ostrovo 20,25 radyo filimi — Prag ve Bratislava 20,25 Ostrovodan nakil — Riga 20 konser — Sofya 20 konser — Strasburg 20,30 konser — Rad. Toulouse 20,15 film ve operet havaları — Varşova 20,30 muzika.

Saat 21 de

Breslav 21 - 23 askerî muzika — Danzig 21 orkestraya devam — Frankf. 21 Yunan - İtalyan konseri — Kolonya 21 salon muzikası — Königsberg 21 orkestraya devam — Leipzig 21 konsere devam — Stuttgart. 21 Leipzigden nakil — Viyana 21 Bratislavadan nakil — Bari 21,15 Yunanca neşriyat — Brno 21,15 «Şita» opereti — Brüksel II 21 - 23 orkestra — Budap. 21 operaya devam — Bükreş 21,05 piyano — Drotivç 21 hafif muzika — Florans 21,30 opera muzikası — Hilvers. I 21 muzika, 21,55 konser — Hilvers. 21,30 hafif muzika — Kopenhag 21 orkestra — Lyubliana 21 opera — Lille 21,30 konser — Londra 21,15 - 22,45 Valküre operasının 2 nci perdesi — Oslo 21,15 orkestra — Rad. Paris 21,30 vlyolonsel — Paris P. T.T., Grenoble, Marsilya 21,30 «Rip» opereti — Sottens 21 hafif muzika — Stokholm 21 operet muzikası — Strasbg. 21,30 - 23,30 orkestra — Rad. Toulouse 21,10 hafif muzika.

Saat 22 de

Berlin 22,30 opera havaları — Danzig 22,30 piyano — Deutschl. S. 22,30 plâk neşriyatı — Frankf. 22 konsere devam — Hamb. 22,30 solistler — Königsberg 22,30 piyano — Stuttgart. 22,30 konser — Berom. 22,10 Fransız muzikası — Brno 22 opere- te devam — Brüksel II 22 konsere devam — Budap. 22 operaya devam — Budap. II 22,05 cazband — Bükreş 22,45 Rumen muzikası — Florans 22,40 opera muzikası — Helsingf. 22,10 muzika — Hilvers. II 22,45 orkestra — Kovno 22,55 hafif muzika — Lyubliana 22 operaya devam — Londra 22 operaya devam — Milano 22 «Mose» operası — Paris P. T. T., Grenoble, Marsilya 22 operete devam — Roma 22 Vagabondi delle stelle opereti — Sofya 22 hafif muzika — Sottens 22,30 muzika — Stokholm 22,30 solistler — Strasbg. 22 konser devam — Rad. Toulouse 22,30 konser — Varşova 22,10 Şopen konseri.

Saat 23 de

Deutschl. S. 23,30 salon muzikası — Königsberg 23,30 hafif muzika — Viyana ve diğer Alman istasyonları 23,30 orkestra — Belgrad 23,20 piyano — Brüksel 23,10 cazband — Budap. 23,30 orkestra — Drotivç 23,25 orkestra — Florans 23 dans — Hilvers. I 23 orkestra — Kopenhag 23,25 orkestra — Lyubliana 23 operaya devam — Londra 23,25 dans — Lüksemburg 23,05 konser — Milano 23 operaya devam — Roma 23 opere te devam — Rad. Toulouse 23,15 Arjantin muzikası, 23,45 askerî muzika — Varşova 23 hafif muzika.

Saat 24 den itibaren

Alman istasyonları Vyanadan naklen 1 e kadar konsere devam — Drotivç 24,15 dans — Kopenhag 24 - 1,30 dans — Milano 24 operaya devam — Rad. Toulouse 24 salon muzikası, 24,35 salon muzikası — Frankf., Berlin, Stuttg. 1 - 4 gece muzikası — Diğer Alman istasyonları Münihden naklen 1 - 4 eğlenceli muzika.

İzmitte Şark Pazarı Sadeddin
Yalım Ticarethanesi

Kocaeli vilâyeti mektep kitapları satış yerli. Her nevi kırtasiye çeşitleri, Nauman dikiz ve yazı makinaleri, Kodak fotoğraf makine ve levazımı saire bulunur.

DIŞI KORSAN

Tarihî Deniz Romanı

Yazan: İskender F. Sertelli Tefrika No. 12

Kapıda şu cümle yazılıydı: «Cehennemin her yolu yine Cehenneme gider!..»

— Seni buradan benden başka kimse kaçıramaz! Merak etme... Eğer bizi bir kaç gün daha burada bırakırlarsa, gizli yollardan birine düzülürüz.

Dedi. Fida idam mahkûmuydu. Bir kaç gün daha nasıl bekleyebilirdi.

— Ya bu akşam beni gelip alırlarsa... Öbür dünyaya gittikten sonra yardımın ne işe yarar?

Diyerek bahçivana yalvarmağa başladı:

— Kuzum Papulas! Allahın kolu gökten uzanmaz ya... İşte, beni kurtarmak için senin gibi bir adamı buraya benim yanına gönderdi. Ben idama lâyim ve müstahak bir insan olsaydım, şimdiki kadar darağacına giderdim. Görüyorsun ki, Anıvası sevmek ve onunla evlenmek arzusundan başka bir dileğim yok. Mihail beni Anıvasıtan ayırmak istedi. Haydi gel, imparatorun yapamadığı şu işi sen tamamla... General Anıvasla beni birleştir!

— Eğer çöpçatan çatmışsa, bu hayrî işin önüne hiç bir kuvvet çıkarılmaz, yavrum! Pekâlâ... Kalk bakalım, beni takip et... Buradaki duvarların altında gizli yollar vardır. Bu yollardan birini kolayca bulursak ne mutlu!

«Cehennemin her yolu, gene
cehenneme gider!»

Zindanlardan birinin kapısında şöyle bir cümle yazılıydı:

«Cehennemin her yolu, gene cehenneme gider!»

...Papulas dar, karanlık bir yoldan yürüyordu. Bir aralık başını arkasına çevirdi:

— Sesin çıkmıyor, Fida? Geliyor musun?

İnce, ürkek bir ses cevap verdi:

— Geliyorum. Fakat, nereye gittiğimizi bilmiyorum.

Bahçivan:

— İşte, cehennemin yolu buradadır.

Diye söylendi.

Cehennemin yolu da ne demek?! Fida sordu:

— Beni cennete götürmüyor musun?

— Evet. Fakat, cennete giderken, cehennemin önünden geçeceğiz.

İki geniş duvarın önünde durdular.

Buradaki duvarlar baştanbaşa cehennemi tasvir eden kabartma resimlerle doluydu. Tepesi açıldı. Gökteki yıldızlar, firarilerin yollarını aydınlatıyordu.

Papulas sağdaki duvarın üzerinde bulunan resimlere baktı:

— İşte, Katilina... Cehennemde işkence görüyor. [1] İşte Sezarlara ihanet eden lejyonlar... İşte Mars [2] mî tunç küreklerini çeken forsalar arasında kıvranan muztaribler... Biraz ileride de cehennem alevlerini göreceğiz.

— Bu yolların hepsi gene aynı yere mi çıkar, Papulas? Eğer öyle ise yer altında boşuna dolaşyoruz demektir.

— Evet. Yalan değil. Halkenin altındaki yollar öyle tertip edilmiş ve birbirine öyle bağlanmıştır ki, neresinden yürüseniz, varacağımız yer gene saray bahçesidir.

Papulas gülerle ilâve etti:

— Fakat, bu yolların nereye varacağını benden başka kimse bilmedi dedi ya. Şimdi şu cehennem tasvirlerini geçtikten sonra, sağa sapıp iki yüz adım kadar bir yere dönmeye gideceğiz. Karşımıza bir engel çıkmazsa «Milion» un arkasındaki bahçede hürriyete kavuşmuş olacağız.

— O bahçede nöbetçi yok mudur?

— Hayır. Oraya herkes girebilir. (Talih ayazması) oradadır. Mihail halkı gücendirmemek için o bahçeyi serbes bıraktı... Kapıları umuma açıktır.

Uzun yolu yürümeğe başlamışlardı.

Fida soruyordu:

— Talih ayazmasında ne yaparlar?

— Koca ariyan dullar, evlenmek istiyen genç kızlar, zengin olmak isteyenler hep buraya başvururlar.

— Ya bugün de kalabalık varsa?...

— Zannetmem. Bayağı günlerde de gelen olur amma, asıl günü, pazardır. Ayazmanın başına yüzlerce insan toplanır, herkes birer bardak su alıp götürür... Muradı ne ise, bu suyu damla damla içip bitirinceye kadar olurmuş.

— Sen denedin mi hiç?

— Neme gerek benim?! Çoluk yok, çocuk yok. Ayazmaya gidip te ne isteyeceğim bu yaştan sonra?...

— Mademki zenginlik te mümkünmüş... Bir bardak su alıp zengin olur, bahçivanlıktan kurtulurdu!

— Adam sen de. Zengin olsam da neye yarar? Ben fazla para tutamam. Bir vakitler bir kese altın biriktirmiştim. Günün birinde şeytan mı dürttü, bilmem ne oldu? Hepsini muhtaçlara, hastalara dağıttırdım. Şimdi çok rahatım. Para insana üzüntü veriyor. İztirab veriyor. Belimdeki kemeri atalı on yıl oldu. Bundan sonra ne parada, ne servette götüüm var! Allahtan bir şey istiyorum: Bir küçük külebe... Her gün bir somun... ve bir sürahi şarab. Ömrümün sonunu böyle geçirmek niyetindeyim.

«Talih ayazması» nda
ağlayan kadın!..

Yer altından «Talih ayazması» na doğru ilerlediler.

Bahçivan Papulas uzaktan akdeden bir inilti duydu:

— Ayazmanın başında bir kadın ağlıyor. Yavaş yürü, Fida!

İkisi birden durdular.

Fida biraz sonra hürriyetine kavuşacaktı.

Papulas:

— Seni generalimin evine kadar götürceğim!

Diyordu. Fidanın da gideceği yer orasıydı. Generalin evi onun için emin, ve tehlikesiz bir yerdi. Fida, bir kaç günlük saray hayatında öğrenilmesi mümkün olan her şeyi öğrenmişti. Generalin yanına gideceğinden pek memnun değildi. Fakat, her şeyden önce ölüm cezasından kurtulmak lâzımdı. Bunun için de Anıvasın himayesine sığınmak icab ediyordu.

Papulas ayazmanın arka merdivenleri önünde durmuştu. Yalvaran kadının sesini birlikte dinlediler:

— Senden çok iyilik gördüm, aziz ruh! Beni bütün felâketlerden kurtaran sensin! Senden ne istedimse oldu. Şimdi gene sana yalvarmağa geldim: Şu Fidayı başımdan çabuk atmanı istiyorum! Bu kadın benden güzel ve benden akıllıdır. Yarın imparatorun gözüne girerse, benim istikbalim mahvolur... Sıra cariyeler arasında kalırım. Halbuki, Fida saraydan uzaklaşırsa, ben imparatoriçe olacağım.

Ayazmada yalvaran kadın Dafnedin başka biri değildi. Papulas kendini saklıyarak yavaşça cevap verdi:

(Arkası var)

[1] Catilina = Roma senatosuna karşı isyan ederek hükümeti zaptetmek isteyen fesadkârın başına geçmişti. Katilina isimli, ikbalini vatanın izmihlâlinde ariyan hainlere âlem olmuştur.

Bizans şairlerinin terennüm ettikleri vatan şarkılarında: «Katilina kadar hain olmayınız!» misralarına sık sık tesadüf edilir. Halbuki gerek Şarki Romada, gerek Bizans Lâtinler devrinde Katilina-dan çok daha hain kimseler gelmiş, bir torba altın için vatanını baştanbaşa hababeye çevirmekten çekinmeyenlere çok tesadüf edilmiştir.

[2] Duvarlarda (Actium = Aksiyum) muharebelerine aid resimler vardı. Bunlar Romalı Antuanın Mısır melikesi «Kleopatras» ya karşı kazandığı deniz muharebelerini «Mars» in tunç donanmasına aid tasvirlerle hikâye edilmişti. Hattâ Oktav (Oğüst Sezar) ünvanını bu muharebeden üç yıl sonra aldığı da bu lâvhaların altındaki kitabelerde yazılıydı.

İngilterede Türkiyeye, bilhassa Ulu Önderimize karşı büyük hayranlık var

(Baş tarafı birinci sahifede)

cek ve altı milyonluk kısım da bu tarihten sonra 1961 senesine kadar her sene muntazam taksitlerle ödenecektir.

«İngilizler ne yaptılarsa hep seve seve ve isteyerek yaptılar»

B. Muammer Eriş dün gazetecilere de beyanatta bulunarak demiştir ki: — Londrada yaptığımız müzakerelerin neticesini gazeteler uzun uzadıya yazdıklarından bu hususta söylenecek yeni bir şey yoktur. Bildiğiniz veçhile, Londradaki müzakereler bize 16 milyon İngiliz liralık bir kredi açılması neticelendi. Bunun altı milyonunu askerî ihtiyaçlara, 10 milyonunu da sınaî tesisata tahsis edilecektir.

Hatayda asayışsızlık

(Baş tarafı birinci sahifede)

Usbeciler intikamlarını muhtelif hallerde aynı zamanda jandarma gözü önünde beş Türkü silâhla yaralamak suretile almışlardır. Dörtayak mmtakası derhal kıtaat tarafından işgal edilmiş ve Eti Türkleri süngü himayesinde sandık başına gönderilmesine başlanmıştır. Çarşı tamamen kapalıdır.

Reyhaniye civarındaki Türk köylerine Arap akınları devam etmektedir. Yağma edilen mahsul, mal ve hayvan değeri mühim bir yekûn tutuyor. Kadınlara tecavüzle vukubulmuştur.

Antakya 31 (A.A.) — Bir müddetberi Usbecilerin büyük bir tedhiş faaliyeti gösterdikleri Dörtayakta askerî kıtaat intizamı temin etmiştir. Dünkü hâdiselere sebep olan Usbecilerden dördü tevkif edilmiştir. Amik'ta faaliyet gösteren tedhişçilerden mahut Hasan Cabbarenin adamı ve hükümet memurlarından Yusuf Garipe kumandan Kole tarafından tevkif ettirilmiştir. Bu tedbirlerle rağmen bu sabah Hükümet caddesinde kahvele- re buz tevzi eden bir Türk Usbeciler tarafından dövüldükten sonra başından bıçakla yaralanmış ve kendisini müdafaaya koşmak istiyen Türklere de milisler mani olmuş; tam bu sırada Türklerin bulunduğu tarafta bir odun darbesiyle bir Eti Türk te ölmüştür.

Reyhaniyede aşayışın temin olunduğu teyid olunmakta ise de Antakya ve civarı bürolarındaki Türk mümessilleri, aşayış tamamen temin edilmediği için bürolara gitmek cesaretini bulamamışlardır. Amik ovasındaki Türk köylerinde aşayışsızlığın ve yağmanın devam ettiği haber veriliyor. Evvelce bildirdiğim beş köyden başka üç köy daha basılmıştır. Ovardaki çiftliklerin Antakyada bulunan sahipleri ve civar Türk köylerine kaçan Türkler henüz köylerine dönemiyorlar.

Hükümet aşayışın teminine kadar kayıd muamelesinin her tarafta beş gün tehirini komisyona teklif ve komisyon bu teklifi kabul etmiştir.

Dün Türk mahallesinde Usbeciler tarafından atılan bir bomba bir kadının ağır surette yaralanmasına sebep olmuştur. Şarkî Ayrancı köyünde bir kaç gün evvel iki Arabin ölmesine sebep olan cinayet mahalli hükümet tarafından tertib ve hakkında tevkif müzekkeresi kesilmiş olduğu halde tevkif edilmiyen maruf Haydar Mico tarafından infaz edildiği ısrarla söylenmektedir. Buna rağmen Reyhaniyede bu yüzden tevkif edilen ve ağır muamelelere maruz kaldıkları haber verilen Türklerin mevkufiyeti devam etmektedir.

Dün Düzeyir köyünde bir Türk ve annesi tedhişçiler tarafından boğazlanmış. Süveydiye Usbeci ve Ermeni çeteleri dün de sokaklarda silâhlarla dolaşmışlar ve bürolardaki Türk mümessillerini dahi tehdide cesaret etmişlerdir. Vadiî Cerap bürosundaki Türk mümessilleri büroya terke

İngilterede temas ettiğimiz her muhitten son derece güzel intibalarla ayrıldık. Her yerde çok iyi karşılandık, malî mahfillerde olsun, siyaset mahfillerde olsun, İngilizler arasında Türkiyeye, bilhassa Büyük Önderimiz Atatürke karşı beslenen büyük bir hayranlık bulduk. Bu sempatinin tesirlerini, giriştiğimiz müzakerelerin seyrinde görmek bizim için bir zevk ve gurur vesilesi oldu.

İngilizler, ne yaptılarsa hep seve seve ve isteyerek yaptılar. Büyük ölçümiz B. Fethi Okyardan, Londra müzakerelerinde büyük yardımlar gördük. Bütün İngiliz mahfillerinde kendisine pek mükemmel bir mevki yapmış olan B. Fethi Okyar, müzakerelerin muvaffakiyetle neticelenmesi için büyük bir gayret ve faaliyet sarfetti.

İmzalanan üç mukavele

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

İkinci mukavele 1936 da akdolanun İngiliz - Türk ticaret ve klering mukavelesine bir zamime olup klering vaziyetini ıslah maksadile iki memleket arasındaki ticareti tanzim için yeni tertibatı ihtiva etmektedir.

Bu mukavele ile Türkiye hükümeti yeni bakanın toplanmasına mani olacaktır. Mevcud bakanın ehemmiyetli surette azaltılması için de ahkâm konulmuştur.

Üçüncü mukavele ile Türkiye, İngiltereye harp gemileri ve diğer harp malzemesini kredi esası üzerine sipariş edecektir.

İngiltere Başvekili harp levazımı ile alâkadar krediler için mevcut ihracata teminat kanunu ile kefalette bulunmağa imkân olmadıgından, bu husus hakkında bir mukavele akdine lüzum hasil olduğunu ve bu mukavelelerin parlamentonun tasvibine talikan imzalandığını izah etmiştir.

Buna aid teşriî teklif ilk münasip fırsatta parlamentoya verilecektir.

İngiliz gazetelerinin makaleleri

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

iki taraflı olarak artmış ise de gene 1,600,000 İngiliz lirası gibi pek mühim olmıyan bir miktari geçememiştir. Halbuki bu miktar on sene evveline nazaran ancak yüzde elliye teşkil ediyor.

Yeni anlaşma ile Türkiye gelecek iki buçuk sene zarfında demiryolu levazımı ve makine olarak 10,000,000 İngiliz liralık sipariş verecektir. Demek oluyor ki İngilterenin ihracatı senede 4000000 İngiliz lirası artacaktır. Son vaziyete göre bu tezyüd İngiliz ihracatı için tebarüz ettirmeğe lüzum görülmüyecek derecede mühim istifade temin edecektir.

Kemal Atatürkün alicenabane rejimi, sultanlar zamanında çoktanberi inkiraz ve infisaha yüz tutmuş Türkiyeyi tanınmıyacak şekilde değiştirmiştir. Türkiye mükemmel hükümet mekanizmasını haiz tam modern bir devlet oluyor.

Türkiyede millî şuur iyice inkişaf bulmuştur. Bir taraftan iktisadî menabini idareye çalışırken diğer taraftan millî müdafaasını takviyeye gayret ediyor.

Bu maksatla İngiltereye harp gemisi ve diğer harp malzemesi olarak 6,000,000 İngiliz liralık sipariş verecektir. İngiltere hükümetinin ihracat kredilerine teminat dairesi bu siparişlere yardım edecektir.

Bu adım, son senelerde kâfi derecede tezahür etmiş olan İngiltere ile Türkiye arasındaki münemmel siyasi münasebatı bir kat daha kuvvetlendirecektir.

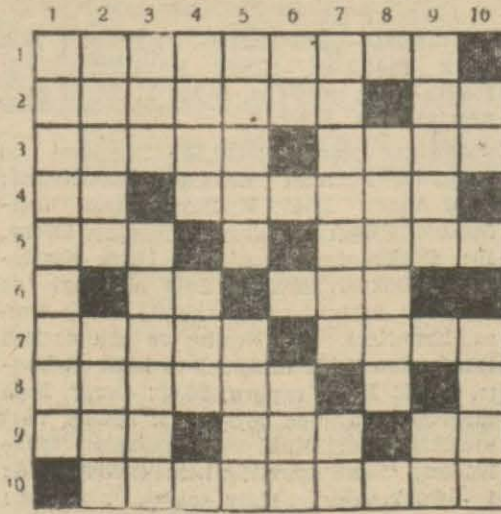
mecbur kalmışlardır.

Türkler delege Garonun suaresine gitmediler

Antakya 30 (A.A.) — Anadolu ajanının hususî muhabirî bildiriyor:

Cumartesi akşamı delege Garo tarafından verilen suareye davet edilen hiçbir Türk daveti kabul etmemiştir. Milletler Cemiyeti komisyonu tarafından bu akşam verilecek olan dinoye se iştirak edilmeyeceğini öğrendim.

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

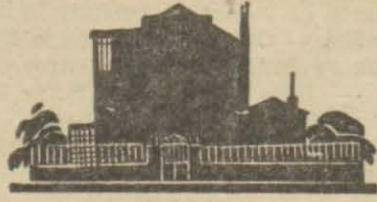
- 1 — Gazetemizin bir tefrikast.
- 2 — Karadenizde bir iskele - Sonuna R koyun mevcud olsun.
- 3 — Tokat - Şimendifer katarı.
- 4 — Zaman - Hareketsiz.
- 5 — Musiki Aleti - Bir erkek ismi.
- 6 — Çayırın kuruşu - Beraber.
- 7 — Tanrı - Mefkûre.
- 8 — Sertlik.
- 9 — Ters bal yapar - İnsanların yapmadığı tatlı - Nota.
- 10 — Aşlanmış bir meyva.

Yukardan aşağı:

- 1 — İstanbul bir semti.
- 2 — Maziden kalma âdet - 100 kuruş.
- 3 — Rütubet - Yol arkadaşısı.
- 4 — En boy - Lezzet.
- 5 — İhtiyar (argo) - Boşuna.
- 6 — Bir emir - Tekmil.
- 7 — Filistin bir göl - Nota.
- 8 — Avrupadaki Türk erazisi.
- 9 — Hempalar - Her şeye hayat veren.
- 10 — Lâhza - Emel.

Geçen bulmacamızın halli:

- Soldan sağa:
- 1 — Yokuşuk, 2 — Akis, Çanak, 3 — Lut, Pilo, 4 — Olgan, 5 — Süin, 6 — At, Sıya, 7 — Acele, İse, 8 — Alay, Tariz, 9 — Habeş, Şimi, 10 — Uzak, Pınar.
- Yukarıdan aşağı:
- 1 — Yalova, Ahu, 2 — Okul, Talaz, 3 — Kitar, Caba, 4 — Us, Seyek, 5 — Masal, 6 — Uç, Niyet, 7 — Çap, La, Aşı, 8 — Oniki, İrin, 9 — Kahn, Şima, 10 — Uzak, Pınar.

Ev, apartman, köşk, sayfiye kiralama mevsiminde AKŞAM'ın

KÜÇÜK İLÂNLARI

kiracılar ve bina sahipleri için

En emin, en süratli ve en ucuz vasıta.

3 defası 100 kuruş

3 ayda bir

tekrar edilen

Daimî Fotoğraf müsabakamızın

3 üç neticesi

1 Temmuz 1938 de ilân edilecektir

Yeni şekilde daha zengin ve bol hediyeler vardır

Yalnız amatörler için yapılan fotoğraf müsabakası üç ayda bir defa tekrar edilecektir. Yani her mevsimde bir defa olmak üzere bir senede dört müsabaka yapılacak demektir:

- 1 — 1 Kânunusanlı
- 2 — 1 Nisan
- 3 — 1 Temmuz
- 4 — 1 Teşrinievvel.

Yeni şekle göre her müsabakada:

(200) eser arasından
(50) esere

Hediye verilecektir. Verilecek hediyelerin miktarı da şöyledir:

- 1 inci gelen eser sahibine 20 lira
- 2 nciye 10 lira
- 3 kişiye 5 er lira
- 5 kişiye 3 er lira
- 15 kişiye 2 şer liralık akşam neşriyatı kitapları
- 25 kişiye 1 er lira.

(Eğer her seçimde, aranan evsafı haiz 200 den fazla resim toplanmış ise fazlası ertesi müsabakaya iştirak hakkını muhafaza eder.)

Bu yeni müsabaka ve hediye şekli fotoğraf meraklısı karilerimiz için iki noktadan faydalı olacaktır: Hem iyi eser hazırlamak için vakit bulacaklar, hem de eserlerinin değerine göre hediye kazanmış olacaklardır.

Yeni şekle göre 2 ci müsabaka neticesi:

Taşra karilerimiz de aradaki geniş fasilalardan istifade ederek bu müsabakalara iştirak edebilirler.

Haziranın 30 cu günü akşamına kadar gelen resimler seçime girebilir. ondan sonra gelenler (1 teşrinievvel) e kalacaktır.

1 Temmuz 1938 tarihinde ilân edilerek hediye kazanan (50) eser sahibinin isimleri neşredilecektir.

Müsabakaya iştirak etmek için karilerimizin şu noktalara dikkat etmelerini rica ederiz:

- 1 — Gönderilecek fotoğraflar (6x9) dan küçük, (13x18) den büyük olmamalıdır.
- 2 — Fotoğraflar mutlaka siyah olarak basılmalıdır.
- 3 — Eser sahibinin isim ve adresi behemehal fotoğrafın arkasına yazılmalıdır.
- 4 — Bu şartlara uygun olmıyan eserler muvaffak dahi olsalar müsabakaya giremezler.
- 5 — Müsabakaya iştirak etmek isteyenler birden fazla eser gönderebilirler.
- 6 — Evvelce müsabakaya gönderilmiş resimler tekrar kabul edilmez.

Dikkat:

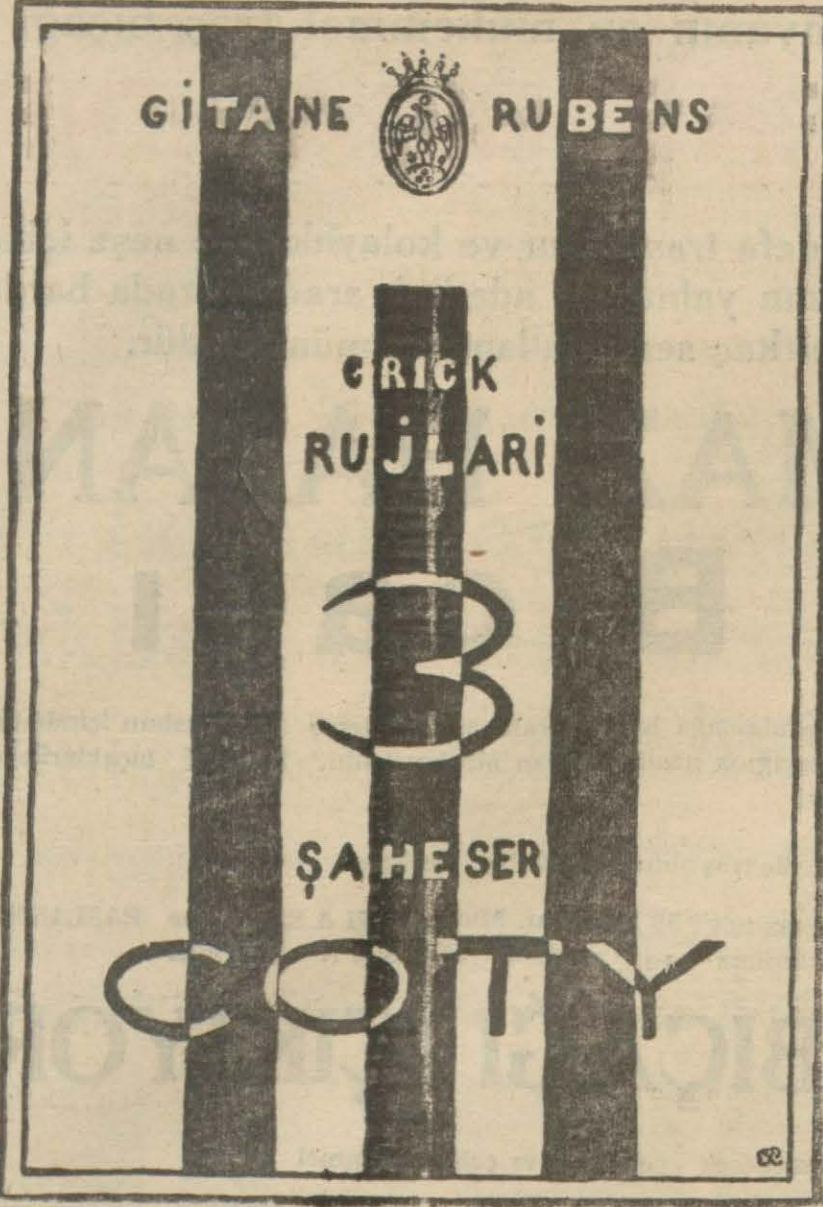
Müsabakaya gönderilecek resimlerin negatif film veya camlarını itina ile saklayınız. Çünkü hediye kazandığınız takdirde hediye alırken kazanan resmin sizin eseriniz olduğunu isbat etmek için negatifini göstermek lâzımdır. Aksi takdirde hediye verilemez.

Eserlerinizi her zamanki gibi gene şu adrese gönderiniz:

(Akşam gazetesi daimî fotoğraf müsabakası memurluğuna)

Yavrum Oya! bugün yatıracağım para ile İş Bankasındaki hesabın 50 lirayı bulacak. Taliin varsa, haziran Keşidesinde bu paran birden 1000 lira artabilir.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- I — İdaremizin Paşabahçe müskirat fabrikası için şartnamesi mucibince 8000 kilo tartma kabiliyetinde 2 adet demir yol BASKÜLÜ açık eksiltme usulüyle satın alınacaktır.
- II — Her iki Baskülün muhammen bedeli 5000 lira ve muvakkat teminatı 375 liradır.
- III — Eksiltme 20/VI/938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.
- V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyen firmaların fiatsız teklif mektuplarını münakasa gününden bir hafta evveline kadar İnhisarlar Müskirat Fabrikalar şubesine verilmeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lazımdır.
- VI — İsteklilerin kanunen kendilerinden aranan vesaik ile beşinci maddede yazılı eksiltmeye iştirak vesikası ve % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte eksiltme için tâyin edilen gün ve saatte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (2590)

★

- I — 1938 İzmir Fuarında şartname ve projesi mucibince yapılacak İnhisarlar pavyonu inşaatı kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konmuştur.
- II — Keşif bedeli 13568 lira 50 kuruş ve muvakkat teminatı 1018 liradır.
- III — Eksiltme 16/VI/938 tarihine rastlayan perşembe günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Şartname ve projeler 68 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar levazım ve mübayaat şubesine İzmir ve Ankara Başmüdürlüklerinden alınabilir.
- V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fennî evrak ve vesaikini ihale gününden 3 gün evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca münakasaya iştirak vesikası almaları lazımdır.
- VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile 5 inci maddede yazılı eksiltmeye iştirak vesikasını ve % 7,5 güvenme parası veya mektubunu ihtiva edecek kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 10 a kadar yukarıda adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lazımdır. «3200»

Kültür Bakanlığından:

- 1 — Ortaokullarda Türkçe, Tarih - Coğrafya, Riyaziye, Tabiiye, Fransızca, Almanca ve İngilizce öğretmenleri olmak isteyenler için yalnız öğretmen okulu mezunlarına mahsus 15 Haziran 1938 tarihinde Gazi Eğitim Enstitüsünde yapılacak sınavdan maada bu yıl da bir sınav yapılacaktır.
- 2 — Sınavlar 1 Eylül Perşembe günü İstanbul Üniversitesinde başlayacaktır.
- 3 — Sınava girmek isteyenlerin:
- A — Türk olmaları.
- B — 20 den aşağı ve 45 den yukarı yaşta olmamaları.
- C — Hüsnühâl erbabından oldukları, Cinayet ve cünha nevinden mahkûmiyetleri olmadığı hakkında mahallî vilâyet veya kaza idare heyetinden bir mazbata ibraz etmeleri «hâlen işyeri veya öğretmen olanlar bu kayıttan müstesna olup mensup oldukları Daire Amirinden alacakları vesika kâfidir.»
- D — Her türlü hastalıktan ve öğretmenlik etmeğe mâni vücut arızalarından salim olduklarını isbat eden Heyeti Sıhhiyeden tasdikli hekim raporu ibraz etmeleri.
- E — En az lise ve 4, 5, 6 sınıflı öğretmen okulu mezunu veya bunların muadili okullarda tahsil görmüş olmaları.
- Öğretmen okullarından mezun olanların en az iki ders yılı öğretmenlik etmiş bulunmaları gerektir.
- 4 — Gerek sözlü ve gerek yazılı sınav soruları Üniversite ve Yüksek Öğretmen okulu talebesinin takibettiği ders müfredatından seçilecektir. Bundan başka sınavla girecekleri Pedagojik sorular da sorulacaktır.
- 5 — Namzetler sınavda kazandıkları takdirde 1702 numaralı kanunun 1 inci maddesinde gösterilen dereceler dahilinde herhangi bir orta Öğretim Okulu Yar Öğretmenliğine atanacaklardır.
- 6 — Yukarıdaki şartları haiz olan namzetler bir istida ile bakanlığa baş vuracaklardır. Bu dilekçeye şu belgelerin bağlanması lazımdır.
- A — Nüfus cüzdanının asıl veya tasdikli sureti,
- B — Tahsil derecelerine aid diploma veya tasdiknamelerin asıl veyahut tasdikli suretleri,
- C — Hüsnühâl mazbatası.
- D — Mahallî Kültür idaresinden numunesine tevfiikan tasdikli sağlık raporu,
- E — Mahallî Kültür idaresinden tasdikli ve fotoğraflı fiş,
- F — 6 adet 4X6,5 eb'adında kartonsuz fotoğraf,
- Bu vesikaların 15 Hazirandan 1 Ağustos 1938 akşamına kadar Bakanlığa göndermiş olması lazımdır. Bu tarihten sonra Bakanlığa gelmiş olan veya evrakı müsbitesi noksan bulunan dilekçeler hakkında muamele yapılmayacaktır.

(1521) (2963)

Fatih kaymakamlığından:

1 — Fatih As. Ş. de kayıtlı emeklî ve yedek subayların 938 mutad senelik yoklamaları 1/6/938 de başlayacak ve 30/6/938 de hitam bulacaktır. 2 — 1076 sayılı yedek subaylar kanununun 10 uncu maddesine tevfiikan yoklamanın ya bizzat veya mektubla yaptırılması mecburî olup yaptırılmayanlar (50) lira para cezasına mahkûm edileceklerdir. 3 — Yoklamada aşağıda yazılı hususların şubeye bildirilmesi mecburî olup bu malûmat not edilerek bildirilecektir. A) Açık ve tafsilâtli künye ve doğum tarihi, B) Sınav ve kayıt No. sı, C) Son rütbeye nasib tarihi, D) Terhis veya tekaül tarihi, H) En son ayrıldığı kıta, E) Halî hazır adresi, M) Şube yedek subay defterindeki kayıt numarası, F) Memuriyet ve meşguliyeti, G) Lisan bilenlerin tercüme ve tekelüm derecesi, T) Tabiblerin ishtisaları.

Haçr ilânı

Sultanahmed 5 inci sulh hukuk hâkimliğinden:
Gedikpaşada Karababa tekkesi sokak 26 No. da mukim Kâmil oğlu Mehmed Kumaşçının israf ve sul idaresinden dolayı hacrine karar verilerek kendisine kardeşi Bekir vasi tayin edilmiştir. Keyfiyet ilân olunur. (8061)

Dr. FETHİ

LABORATUVARI
Cerrahpaşa hastanesi
bakteriyoloğu

Kan, idrar, balgam, mevadî gatta tahlilleri ve (İDRAR VASİTASİLE GEBELİĞİN İLK GÜNLERİNDE KATI TEŞHİSİ) yapılır.

Beyoğlu : Taksime giderken Meşelik sokağı Ferah apartmanı Tel. 40534

Satılık ve kiralık Modern yalı

Mücedded ve modern on iki odalı iki katlı birinci katta beş ikinci katta yedi odalı içi ve dışı boyalı telefon, elektrik, havagazı, terkos, alaturka hammamı, bahçesi, rihtimi mevcut Boğazın en nezih bir sahili olan Vaniköyde iskele yakınında (76) numaralı kuleli yalı hem kiralık hem satılıktır. Mezkûr yalıya müracaat.

Kadıköy ikinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Ölen ve terekesine hâkimliğimizce el konulan Gazi Osman paşa karısı Fatma Zatiğülün Göztepede Tütüncü Mehmed Ef. S. 38 No. lu köşk dahilindeki kıymetli eşyası 6/6/938 pazartesi günü saat 14 den itibaren açık arttırma suretiyle mahallinde satılacaktır. Eşyanın çokluğu dolayısıyla satışı müteakip günlerde aynı saatlerde devam olunacaktır. Satılacak eşya içerisinde kıymetli Amerikan salon piyanosu ve kıymetli oda takımları, halı, kıymetli levhalar, sofa takımları ve sair nadide eşya vardır. İsteklilerin hazır bulunmaları ve ölüye aid mezkûr köşkte satılacağından görmek isteyenlerin de yazılı günlerde köşkü gezmeleri ilân olunur. «3152»

Maliye Vekâleti ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından:

27/1/938 tarih ve 3322 numaralı kanun hükümleri ve Maliye Vekâletine Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası arasında akdedilen mukavelename hükümleri dahilinde ihraç edilecek olan ikramiyeli 1938 tahvillerinin 1334—1918 dahilî istikraz tahvilleriyle mübadelesine aşağıdaki esaslar dahilinde 1 Haziran 1938 tarihinden itibaren başlanacaktır.

1 — Mübadele 1334 — 1918 dahilî istikrazına aid asıl senetler üzerinden yapılacaktır. «Bu istikraz aid muvakkat makbuz senetleri yeni tahvillerle mübadele edilmeyecektir.»

2 — Değişirme, 1334 — 1918 dahilî istikraz asıl tahvillerinden 1 adet 100 lira itibarî kıymetinde 5 lik tahvile mukabil 5 adet 1 adet 100 lira itibarî kıymetinde 5 lik tahvile mukabil 5 adet 1 adet 500 lira itibarî kıymetinde 25 lik tahvile mukabil 25 adet

Beheri 20 lira itibarî kıymetinde ikramiyeli 1938 tahvillerini temsil eden muvakkat makbuzların verilmesi suretiyle icra edilecektir.

Yeni tahvillerin muvakkat makbuzları bilâhara aynı numarayı muhtevî asıl tahvillerle tebdil edilecek ve bu mübadele keyfiyetinin ne zaman başlayacağı ayrıca ilân edilecektir.

3 — Mübadele başlangıç tarihi olan 1 Haziran 1938 tarihinden 1 Temmuz 1938 tarihine kadar mübadele Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası şubelerinde Türkiye İş ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankalarının şube ve ajanları tarafından icra edilecek 1 Temmuz 1938 tarihinden sonra değiştirme işine yalnız Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Ankara şubesince devam olunacaktır.

4 — Yeni tahvillerin ilk ikramiye keşidesi tarihi olan 1 Teşrinisani 1938 tarihine ve müteakip keşide tarihlerine kadar 1334 - 1918 dahilî istikraz tahvillerini değiştirmiyenler icra edilen keşideler dolayısıyla hiç bir hak iddiasında bulunmayacaklardır. Bu tarihten sonra yapılacak mübadelelerden eski tahviller ikramiye, amorti isabet etmemiş yeni tahvillerle değiştirilecektir. «3222»

Deniz Bank Akay işletmesi müdürlüğünden: İstanbul - Yalova

Arasında Araba Vapuru seferleri.

11/Haziran/938 tarihinden Ağustos /938 nihayetine kadar

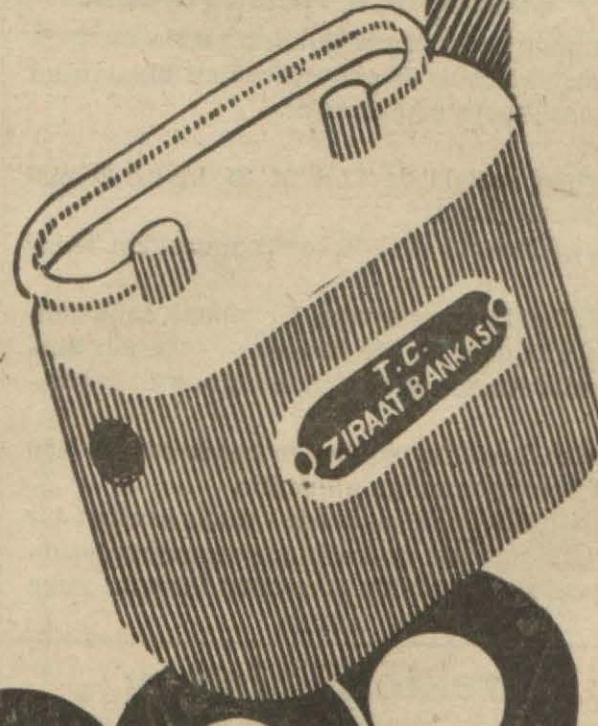
	Yalnız Cumartesi Cumartesi günleri		ve Pazartesi günleri Pazartesi günleri	
	S.	D.	S.	D.
Üsküdüardan K.	12	00	6	30
Kabataşdan K.	12	30	7	00
Yalova V.	15	30	10	00

Yalovadan K.	16	00	11	00
Kabataştan K.	19	30	14	30
Üsküdüara V.	20	00	15	00

Bu seferlerde Büyükadaya nakledilecek Araba ve Hayvan bulunursa o gün Vapur gidiş ve gelişte Büyükadaya da uğrayacaktır. (3235)

Kumbârâ biri

HAYRETİN
ÇİZİR

1000 yapar.

TÜRKİYE
CUMHURİYETİ

ZİRAAT.BANKASI

HASAN

**KESKİNLİK - UCUZLUK - SIHHAT
- MÜKEMMELİYET SÜR'AT -
TEMİZLİK**

Türkiyenin ve bütün dünyanın en mükemmel traş bıçağı
HASAN TRAŞ BİÇAĞIDIR

İsveç çeliğinden yapılmıştır, 100 defa traş huzur ve kolaylıkla ve neşe içinde yapar. **HASAN TRAŞ** Bıçağının yalnız bir adedini arada sırada bardak içinde keskinleştirerek birkaç sene kullanmak mümkündür.

PASLANMAZ HASAN Traş Bıçağı

Bir şaheserdir. Traş olduktan sonra silmeğe ve kurulamağa hacet bırakmaz. Senelerce su ve sabun içinde kalsa kat'iyen paslanmaz. Bu dünyanın hiç bir traş bıçağına nasib olmıyan bir harikadır. **HASAN** bıçaklarla traş olanlar kat'iyen bir daha başka bıçağı istemezler.

HASAN ile traş olmak büyük bir zevktir.

HASAN TRAŞ bıçağı 10 adedi 35, Paslanmaz nevi 50 kuruştur. Mutlaka **HASAN** ve **PASLANMAZ** markasına dikkat. Taklidlerinden sakınız ve mutlaka **HASAN** isteyiniz.

HAS TRAŞ BİÇAĞI ÇIKIYOR

Yakında piyasayı bombardıman edecek çok ucuz ve çok mükemmel

HAS TRAŞ Bıçağı çıkıyor. 10 adedi 15 kuruşa HASAN DEPOSU.

Üşütmenin, Grip, Nezle, Baş ve Diş Ağrılarının **Kakt'î ilacı KESKİN KAŞELERİDİR**

Bahçekapı **SALİH
NECATİ**

Onbinlerce kişi gibi sizde kullanınız memnun olacaksınız.
Horoz markasına dikkat.

**KABIZLIK
HAZIMSIZLIK
MİDE**

Eksilik, Şişkinlik ve Yanmalarını giderir. Ağızdaki kokuyu, tatsızlığı ve dilinizdeki paslığı defeder. Mide ve barsakları alıştırmaz. İştihanızı ve sıhhatinizi düzeltir.
Son derece teksif edilmiş bir tuz olmakla müşabih isimli ve taklitleri ısrarla reddediniz.

Her kadın güzelleşebilir.

Cild ve makyaj tuvaletinde Fransız, İngiliz, ve Amerikan kadınlarının en ziyade muvaffak olmaları sebebiyle değildir. Amerikalı Profesör Doktor E. WINTER'in Türkiyede yalnız VENÜS müstahzaratına imal hakkını verdiği formül mucibince yapılan VENÜS müstahzaratı ve rujları ilim teknik ve evsaf itibarile dünyanın en birinci ve sıhhi rujları meyandır. VENÜS rujları dudakların rengini soldurmaz ve morartmaz. 24 saat sabitliği kat'idir. En çirkin kadınları bile Rubi, purpur, kapüşin ve oranj renkleri tanımmıyacak kadar cazibeli ve güzel gösterir. Bayilerde: Bulunan eski rujların yenileriyle tebdil edilmesini dileriz.
Nureddin Evliyazade müessesesi İstanbul.

Toprak işleri ilânı

Türkiye Büyük Millet Meclisi inşaat komisyonu Reisliğinden:

- 1 — 11/1/937 tarihli ve 3090 numaralı kanun mucibince yapılacak T. B. M. M. Sarayı ile teferruatının ve Başvekâlet ile Hariciye Vekâleti binalarının inşasına aid hafriyat ve imlâ işleri eksiltmeye çıkarılmıştır.
- 2 — Keşif bedeli 129.850 liradır.
- 3 — Eksiltme 17/6/938 cuma günü saat 11 de T. B. M. M. inşaat komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 7742.50 liralık muvakkat teminat vermeleri lâzımdır.
- 5 — Müteahhidin bizzat Yüksek Mühendis olması veya bir yüksek mühendisin mesuliyeti altında bu teahhüde girişmesi ve bir kalemde «yüz elli bin» liralık bir teahhüd işini muvaffakiyetle itmam etmiş bulunduğu dair vesalik ibraz etmesi şarttır.
- 6 — Umumi ve fennî şartnameler, keşif ile plânlar ve hesap cetveli 6.50 lira mukabilinde T. B. M. M. inşaat komisyonundan alınabilir.
- 7 — İsteklilerin teklif mektuplarını 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Posta ile gönderilecek teklifnameler teahhüdü olmalıdır. Postada vuku bulacak gecikmeler kabul edilmez. «1617» «3185»

Ankara Cezaevi Direktörlüğünden:

- 1 — Ankara Cezaevinin haziran 938 iptidasından mayıs 939 sonuna kadar bir senelik ihtiyacı olan beheri 960 gram itibarile şartnamesinde yazılı şartlar dahilinde birinci nevi ekme 21 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır.
- 2 — İhale 21/Haziran/938 tarihine rastlıyan salı günü saat 15 de Ankara Cumhuriyet Müddeiumumiliğinde toplanan komisyonda yapılacaktır.
- 3 — İstekliler muhammen bedelin % 7,5 ğu olan 2246 lira 94 kuruşluk muvakkat teminat vereceklerdir.
- 4 — Eksiltmeden mütevellit rüsum, tekâlif ve damga resmi ilân ücretleri ve indelhacce ekmeğin tahlil ücret masrafı ve sair bircümle masraf müteahhided aittir.
- 5 — Teklif mektupları 21/Haziran/938 salı günü saat 14 de kadar sıra No. lu makbuz mukabilinde ikinci maddede yazıl komisyon reisliğine verilecektir.
- 6 — Şartnameyi görmek ve fazla izahat almak isteyenler mesal saati zarfında Cebede Cezaevi Direktörlüğüne müracaatları ilân olunur. «1563» «3187»

Beyoğlunda
BAKER MAĞAZALARINDA
Yeni bir
KADIN ŞAPKALARI
dairesi açılmıştır.
PARİSİN
en güzel modelleri.

**HAREKET HASEBİLE
MOBİLYA SATIŞI**

Lul XI sistemi salon takımı, İngiliz mamulâtı yemek ve Viyana mamulâtı yatak odaları ve sair eşya.
Hepsi maktu 1500 lira

HALILAR

Bu mobilya mukabilinde külliyetli miktarda halılar satın alınabilir. Beyoğlunda Tozkoşaranda Hacrecub apartmanının 12 numarasına her gün saat 17 - 19 arasında müracaat.

Dr. A. Asım Onur

**Ortaköy
ŞİFA YURDU**

İstanbul en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.
Doğum ve kadın ameliyatları ile fitik, apandisit, basur ve diğer ameliyeller için çok ucuz hususi flatler. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

**HASAN H. ÖGÜNÇ
BAYRAK YAPIM EVİ**

SATIŞ YERİ: Mısırçarşısı, Erzakambarı No. 1/3

T. C. 29/5/936 tarih 2994 sayılı TÜRK bayrağı kanununa tamamen uygun sabit renkli al boyalı Merinos yerli yünü kumaştan ay yıldız dikmiş kendinden yapılan bayraklarımız teminatlı ve kat'iyen solmaz ve yağmurdan da bozulmaz. Şurası muhakkaktır ki ay yıldız kırmızı yün üzerine geliş güzel dikilmiş bayraklardan kat kat güzel ve esaslı olarak yapılmıştır.

Kırmızı zemin üzerine alâmetleri beyaz ve sabit modelli devletlerin bayraklarını tetkik ederseniz bu imal ettiğim bayraklarımızın metaneti ve cidden zarafeti bariz bir şekilde anlaşılır.

Bayrağa müteallik muhtelif siparişler kabul eder ve sür'atle yapılır.

Telefon: 23723.

KANZUK

Karaciğer, böbrek, taş ve kumlarından mütevellid sancularınız, damar sertlikleri ve şişmanlık şikâyetlerinizi **URİNAL** ile geçiriniz.

URİNAL

Vücutte toplanan asid ürik ve oksalat gibi maddeleri eritir, kanı temizler, lezzeti hoş, alınması kolaydır. Yemeklerden sonra yarım bardak su içerisinden alınır.

**İNGİLİZ KANZUK
ECZANESİ**

BEYOĞLU — İSTANBUL

UYKUSUZLARA:

Umumi bir rağbet kazanmış olan

NERVİN

Tatlı bir uyku temin eder.

SİNİR AĞRILARI — ASABI ÖKSÜRÜKLER — BAŞ DÖNMESİ — BAYGINLIK — ÇARPINTI ve SİNİRDEN ileri gelen bütün

RAHATSIZLIKLARI İYİ EDER

Ne Nebatî, ne kimyevî zehirli hiçbir madde yoktur.

Sahibi Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü Şevket Rado
Akşam Matbaası